beroepsonderwijs bedrijfsleven

Kwalificatiedossier mbo

Maatschappelijke Zorg
Crebonr. 23181

Kwalificaties

- Begeleider gehandicaptenzorg (Crebonr. 25475)
- Begeleider specifieke doelgroepen (Crebonr. 25476)
- Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg (Crebonr. 25477)
- Agogisch medewerker GGZ (Crebonr. 25474)
- Thuisbegeleider (Crebonr. 25479)
- Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen (Crebonr. 25478)

Versie

Gewijzigd 2016

Geldig vanaf

01-08-2016

Opleidingsdomein

Zorg en welzijn (Crebonr. 79140)

Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Gevalideerd door: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Op: 26-11-2015

Inhoudsopgave

Leeswijzer 5

Overzicht van het kwalificatiedossier 6

Basisdeel 9

1. Beroepsspecifieke onderdelen 9

B1-K1: Bieden van ondersteunende, activerende begeleiding en zorg 9

B1-K1-W1: Inventariseert ondersteuningsvragen van de cliënt 13

B1-K1-W2: Ondersteunt de cliënt bij de persoonlijke verzorging 14

B1-K1-W3: Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden 15

B1-K1-W4: Ondersteunt de cliënt bij dagbesteding 17

B1-K1-W5: Reageert op onvoorziene en crisissituaties 18

B1-K1-W6: Stemt de werkzaamheden af 19

B1-K1-W7: Evalueert de geboden ondersteuning 20

B1-K2: Werken aan kwaliteit en deskundigheid 21

B1-K2-W1: Werkt aan de eigen deskundigheid 22

B1-K2-W2: Werkt aan bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg 22

2. Generieke onderdelen 24

Profieldeel 25

P1: Begeleider gehandicaptenzorg 25

P1-K1: Bieden van zorg en ondersteuning in de gehandicaptenzorg 25

P1-K1-W1: Ondersteunt en motiveert een groep cliënten bij activiteiten 26

P1-K1-W2: Ondersteunt, informeert en adviseert de cliënt en naastbetrokkenen bij het behouden en stimuleren van de ontwikkeling 27

P1-K1-W3: Voert verpleegtechnische handelingen uit 27

P1-K1-W4: Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers 28

P2: Begeleider specifieke doelgroepen 29

P2-K1: Bieden van ondersteuning aan specifieke doelgroepen 29

P2-K1-W1: Levert een bijdrage aan het ondersteuningsplan 29

P2-K1-W2: Begeleidt specifieke doelgroepen en hun naastbetrokkenen bij (dagelijkse) activiteiten 30

P2-K1-W3: Ondersteunt de cliënt gericht op zelfmanagement en/of maatschappelijke participatie 31

P3: Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg 32

P3-K1: Bieden van zorg en ondersteuning in de gehandicaptenzorg 32

P3-K1-W1: Stelt het ondersteuningsplan op 33

P3-K1-W2: Ondersteunt cliënt/naastbetrokkenen bij het voeren van de regie 34

P3-K1-W3: Ondersteunt en motiveert een groep cliënten bij activiteiten 34

P3-K1-W4: Ondersteunt de cliënt bij het leggen en onderhouden van contacten en betrekt naastbetrokkenen 35

P3-K1-W5: Voert verpleegtechnische handelingen uit 36

P3-K1-W6: Voert beheertaken uit 36

P3-K1-W7: Voert coördinerende taken uit 37

P3-K1-W8: Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers 37

P4: Agogisch medewerker GGZ 38

P4-K1: Bieden van ondersteuning in de geestelijke gezondheidszorg 38
P4-K1-W1: Levert een bijdrage aan het ondersteuningsplan 39
P4-K1-W2: Ondersteunt en stimuleert eigen herstel van de cliënt 39
P4-K1-W3: Begeleidt cliënten bij groepsgerichte activiteiten 40
P4-K1-W4: Ondersteunt, informeert en stimuleert naastbetrokkenen 41
P4-K1-W5: Voert coördinerende taken uit 41
P4-K1-W6: Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers 42
P5: Thuisbegeleider 43
P5-K1: Bieden van specifieke ondersteuning in de thuisbegeleiding 43
P5-K1-W1: Maakt samen met de cliënt het ondersteuningsplan 44
P5-K1-W2: Biedt psychosociale ondersteuning 44
P5-K1-W3: Ondersteunt de cliënt bij het voeren van de regie over zijn leven 45
P5-K1-W4: Stimuleert de cliënt het sociale netwerk te versterken 45
P5-K1-W5: Ondersteunt en begeleidt de cliënt bij opvoeding 46
P5-K1-W6: Voert coördinerende taken uit 46
P5-K1-W7: Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers 47
P6: Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen 48
P6-K1: Bieden van ondersteuning aan specifieke doelgroepen 48
P6-K1-W1: Schrijft het ondersteuningsplan 49
P6-K1-W2: Begeleidt de cliënt bij het versterken van de eigen kracht 49
P6-K1-W3: Ondersteunt de cliënt bij maatschappelijke participatie 50
P6-K1-W4: Betrekt en ondersteunt naastbetrokkenen 50
P6-K1-W5: Voert coördinerende taken uit 50
P6-K1-W6: Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers 51

Leeswijzer

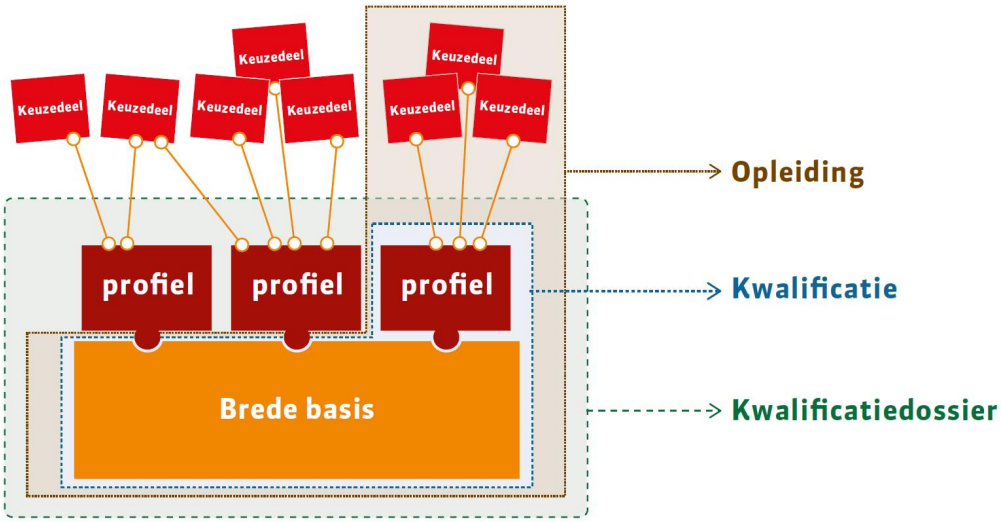
Het kwalificatiedossier voor het middelbaar beroepsonderwijs geeft weer wat de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen en kunnen aan het einde van de mbo-opleiding.

Opbouw dossier
Dit kwalificatiedossier bevat de kwalificatie-eisen voor één of meerdere mbo-beroepen en bestaat uit:

1. Het **basisdeel** (B), dat gevormd wordt door:
a. De beroepsspecifieke onderdelen. Dit betreft gemeenschappelijke kerntaken en werkprocessen voor het gehele kwalificatie - dossier.
b. De generieke onderdelen. De generieke onderdelen zijn door de landelijke overheid geformuleerd. Het betreft de onderdelen:
Nederlandse taal;
rekenen;
loopbaan en burgerschap; en
voor zover het niveau 4 betreft: Engels.

2. Het **profieldeel** (P). Profielen bestaan uit kerntaken (K) en werkprocessen (W) waarop de kwalificaties in dit kwalificatiedossier van elkaar verschillen.

De beroepsopleiding in het mbo is gebaseerd op een kwalificatie en één of meer **keuzedelen** (D). Keuzedelen hebben tot doel om bovenop de kwalificatie een verdieping of verbreding te leveren bij de toerusting voor de arbeidsmarkt of een extra voorbereiding voor een vervolgopleiding. De beschikbare keuzedelen voor dit kwalificatiedossier zijn te vinden op https://kwalificatie-mijn.s-bb.nl. Op deze website staat het overzicht met alle keuzedelen.

Taal en rekenen

De generieke kwalificatie-eisen voor taal en rekenen zijn benoemd in het basisdeel. Als sprake is van beroepsspecifieke taal- en rekeneisen is dit aangegeven in de kolom ‘vakkennis en vaardigheden’. Daarnaast kan in de kolom ‘gedrag’ een extra verduidelijking aangegeven zijn hoe deze beroepsspecifieke taal- en rekeneisen worden ingezet in een werkproces.

Verantwoordingsinformatie

Aanvullende (verantwoordings-)informatie bij dit kwalificatiedossier is te vinden op https://kwalificatie-mijn.s-bb.nl. Deze informatie is geen onderdeel van het kwalificatiedossier.

Overzicht van het kwalificatiedossier

Naam profiel	Mbo-niveau (EQF-niveau)	Beroepsvereisten	Typering van de kwalificatie
P1 Begeleider gehandicaptenzorg	3	Nee	vakopleiding
P2 Begeleider specifieke doelgroepen	3	Nee	vakopleiding
P3 Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg	4	Nee	middenkaderopleiding
P4 Agogisch medewerker GGZ	4	Nee	middenkaderopleiding
P5 Thuisbegeleider	4	Nee	middenkaderopleiding
P6 Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen	4	Nee	middenkaderopleiding

Basisdeel
De gemeenschappelijke kerntaken en werkprocessen voor het gehele kwalificatiedossier zijn de volgende:

B1-K1	Bieden van ondersteunende, activerende begeleiding en zorg	B1-K1-W1	Inventariseert ondersteuningsvragen van de cliënt
		B1-K1-W2	Ondersteunt de cliënt bij de persoonlijke verzorging
		B1-K1-W3	Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden
		B1-K1-W4	Ondersteunt de cliënt bij dagbesteding
		B1-K1-W5	Reageert op onvoorziene en crisissituaties
		B1-K1-W6	Stemt de werkzaamheden af
		B1-K1-W7	Evalueert de geboden ondersteuning

B1-K2	Werken aan kwaliteit en deskundigheid	B1-K2-W1	Werkt aan de eigen deskundigheid
		B1-K2-W2	Werkt aan bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg

Profieldeel
De profielen in dit kwalificatiedossier hebben de volgende (specifieke) kerntaken en werkprocessen:

P1	Begeleider gehandicaptenzorg		
P1-K1	Bieden van zorg en ondersteuning in de gehandicaptenzorg	P1-K1-W1	Ondersteunt en motiveert een groep cliënten bij activiteiten
		P1-K1-W2	Ondersteunt, informeert en adviseert de cliënt en naastbetrokkenen bij het behouden en stimuleren van de ontwikkeling
		P1-K1-W3	Voert verpleegtechnische handelingen uit
		P1-K1-W4	Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers

P2	Begeleider specifieke doelgroepen		
P2-K1	Bieden van ondersteuning aan specifieke doelgroepen	P2-K1-W1	Levert een bijdrage aan het ondersteuningsplan

P2	Begeleider specifieke doelgroepen		
		P2-K1-W2	Begeleidt specifieke doelgroepen en hun naastbetrokkenen bij (dagelijkse) activiteiten
		P2-K1-W3	Ondersteunt de cliënt gericht op zelfmanagement en/of maatschappelijke participatie

P3	Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg		
P3-K1	Bieden van zorg en ondersteuning in de gehandicaptenzorg	P3-K1-W1	Stelt het ondersteuningsplan op
		P3-K1-W2	Ondersteunt cliënt/naastbetrokkenen bij het voeren van de regie
		P3-K1-W3	Ondersteunt en motiveert een groep cliënten bij activiteiten
		P3-K1-W4	Ondersteunt de cliënt bij het leggen en onderhouden van contacten en betrekt naastbetrokkenen
		P3-K1-W5	Voert verpleegtechnische handelingen uit
		P3-K1-W6	Voert beheertaken uit
		P3-K1-W7	Voert coördinerende taken uit
		P3-K1-W8	Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers

P4	Agogisch medewerker GGZ		
P4-K1	Bieden van ondersteuning in de geestelijke gezondheidszorg	P4-K1-W1	Levert een bijdrage aan het ondersteuningsplan
		P4-K1-W2	Ondersteunt en stimuleert eigen herstel van de cliënt
		P4-K1-W3	Begeleidt cliënten bij groepsgerichte activiteiten
		P4-K1-W4	Ondersteunt, informeert en stimuleert naastbetrokkenen
		P4-K1-W5	Voert coördinerende taken uit
		P4-K1-W6	Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers

P5	Thuisbegeleider		
P5-K1	Bieden van specifieke ondersteuning in de thuisbegeleiding	P5-K1-W1	Maakt samen met de cliënt het ondersteuningsplan
		P5-K1-W2	Biedt psychosociale ondersteuning
		P5-K1-W3	Ondersteunt de cliënt bij het voeren van de regie over zijn leven
		P5-K1-W4	Stimuleert de cliënt het sociale netwerk te versterken
		P5-K1-W5	Ondersteunt en begeleidt de cliënt bij opvoeding
		P5-K1-W6	Voert coördinerende taken uit
		P5-K1-W7	Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers

P6	Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen		
P6-K1	Bieden van ondersteuning aan specifieke doelgroepen	P6-K1-W1	Schrijft het ondersteuningsplan

P6	Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen	
	P6-K1-W2	Begeleidt de cliënt bij het versterken van de eigen kracht
	P6-K1-W3	Ondersteunt de cliënt bij maatschappelijke participatie
	P6-K1-W4	Betrekt en ondersteunt naastbetrokkenen
	P6-K1-W5	Voert coördinerende taken uit
	P6-K1-W6	Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers

Basisdeel

1. Beroepsspecifieke onderdelen

Typering van de beroepengroep

Context

Beroepskrachten maatschappelijke zorg zijn ambulant en/of intramuraal en/of semimuraal werkzaam in instellingen voor wonen, dagbesteding en vrije tijd in onder andere de gehandicaptenzorg, geestelijke gezondheidszorg, verzorgings- en verpleeghuizen, thuiszorg en maatschappelijke opvang. Daarnaast zijn zij werkzaam in welzijnsinstellingen, justitiële inrichtingen, asielzoekerscentra, en ziekenhuizen. Verder zijn zij onder andere ook inzetbaar in overige verzorgend-agogische functies binnen het sociaal agogisch werk of de verpleging en verzorging. De doelgroep waarmee de beroepskracht maatschappelijke zorg werkt is zeer divers. De doelgroep bestaat onder andere uit:
- cliënten van allerlei leeftijden met een verstandelijke, lichamelijke of zintuigelijke beperking;
- cliënten van alle leeftijden met een of meerdere (chronische) ziekten en/of problemen, zoals een ouderdomsziekte, psychiatrische ziekte en/of stoornis, een verslaving, dak- of thuisloos zijn, een psychosociaal of gedragsprobleem.

De instellingen in de maatschappelijke zorg bieden verschillende typen dienstverlening zoals 24-uurszorg (intramuraal), semimurale zorg en ambulante zorg.

Typerende beroepshouding

Werken in de sociaal-agogische sector betekent direct werken met cliënten. Hierbij speelt de beroepskracht maatschappelijke zorg als persoon een essentiële rol. Haar kwaliteiten zijn van doorslaggevend belang bij het aangaan van een professionele relatie en bij het bereiken van de gewenste resultaten. Voor een verantwoorde beroepsuitoefening moet de beroepskracht maatschappelijke zorg:
- betrokken;
- empathisch;
- assertief;
- representatief;
- integer zijn.

De beroepskracht werkt vraaggericht, efficiënt, methodisch, hygiënisch, veilig, kostenbewust, milieubewust, tijdsbewust (ten aanzien van de eigen werktijd) en ergonomisch verantwoord.

Resultaat van de beroepengroep

Het resultaat van het beroep is dat de individuele cliënt en/of groepen cliënten vraaggericht ondersteuning* hebben ontvangen bij het functioneren in verschillende leefgebieden volgens de doelstellingen in het ondersteuningsplan**. Daarbij is rekening gehouden met de mogelijkheden, wensen en behoeften van de cliënt en naastbetrokkenen, en heeft de cliënt ondersteuning ontvangen om zoveel mogelijk zelf de werkzaamheden en activiteiten uit te voeren. De zelfredzaamheid en de eigen regie van de cliënt is, indien haalbaar, vergroot.

* Met ondersteuningsplan wordt ook het plan van aanpak, zorgplan, elektronisch patiëntendossier, zorgdossier, trajectplan, zorgleefplan, woonplan, activiteitenplan en begeleidingsplan bedoeld.
**Ondersteunen is een breed begrip waarmee, zowel zorgen dat, begeleiden, motiveren, coachen, enthousiasmeren, activeren, sturen, ondersteunen als zorg overnemen wordt bedoeld.
***De term naastbetrokkenen wordt gebruikt voor mantelzorgers en vrijwilligers, ouders, verzorgers, familie, vrienden, wettelijke vertegenwoordigers, het cliëntsysteem en directe naasten.

B1-K1: Bieden van ondersteunende, activerende begeleiding en zorg

Complexiteit

De beroepskracht maatschappelijke zorg beschikt over kennis en vaardigheden om de individuele cliënt en/of groepen cliënten en/of naastbetrokkenen vraaggericht ondersteuning te bieden bij het dagelijks functioneren en het handhaven en/of vergroten van de eigen regie. Zij maakt gebruik van kennis van de mogelijkheden van de cliënt en naastbetrokkenen en haar kennis van de doelgroepen, zoals kennis van ziektebeelden, handicaps en gedragsproblemen, en combineert deze met specifieke vaardigheden zoals begeleidingsmethodieken,

B1-K1: Bieden van ondersteunende, activerende begeleiding en zorg		
interventietechnieken en methodisch handelen. Door de combinatie van kennis en vaardigheden sluit haar ondersteuning zoveel mogelijk aan bij de wensen en mogelijkheden van de cliënt(en) en wordt de zelfredzaamheid, eigen regie en maatschappelijke participatie, indien mogelijk, vergroot in samenwerking met de cliënt, naastbetrokkenen, collega's en betrokken disciplines/instanties. De beroepskracht maatschappelijke zorg werkt regelmatig alleen in complexe situaties en moet kunnen inspelen op wisselende en onverwachte omstandigheden. Ze krijgt te maken met (onverwachte en soms snelle) veranderingen in het gedrag van de cliënt(en) waarbij ze haar handelen snel moet kunnen aanpassen en zo nodig doelgericht interventies moet uitvoeren.		
Voor Begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend: N.v.t.	Voor Begeleider specifieke doelgroepen geldt aanvullend: N.v.t.	Voor Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend: De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg beschikt over specialistische kennis. Bij calamiteiten of onregelmatigheden moet ze snel en creatief oplossingen bedenken en verantwoorde keuzes maken.
Voor Agogisch medewerker GGZ geldt aanvullend: De agogisch medewerker GGZ beschikt over specialistische kennis. Bij calamiteiten of onregelmatigheden moet ze snel en creatief oplossingen bedenken en verantwoorde keuzes maken.	Voor Thuisbegeleider geldt aanvullend: De thuisbegeleider beschikt over specialistische kennis. Bij calamiteiten of onregelmatigheden moet ze snel en creatief oplossingen bedenken en verantwoorde keuzes maken.	Voor Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen geldt aanvullend: De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen beschikt over specialistische kennis. Bij calamiteiten of onregelmatigheden moet ze snel en creatief oplossingen bedenken en verantwoorde keuzes maken.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid		
De beroepskracht maatschappelijke zorg biedt solistisch of in teamverband vraaggericht zorg en ondersteuning bij de persoonlijke verzorging, wonen en huishouden en dagbesteding. Ze is verantwoordelijk voor haar eigen werkzaamheden. Ze onderkent knelpunten tijdens haar werkzaamheden. Relevante informatie geeft zij door aan haar leidinggevende, (multidisciplinair) team en/of collega's.		
Voor Begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend: De begeleider gehandicaptenzorg werkt bij de uitvoering van haar werkzaamheden onder regie en eindverantwoordelijkheid van het team of van een functionaris van de organisatie. Bij calamiteiten of onregelmatigheden moet zij terug kunnen vallen op collega's. Overstijgt een knelpunt haar deskundigheid dan schakelt zij leidinggevende, (multidisciplinair) team en/of collega's in.	Voor Begeleider specifieke doelgroepen geldt aanvullend: De begeleider specifieke doelgroepen werkt bij de uitvoering van haar werkzaamheden onder regie en eindverantwoordelijkheid van het team of van een functionaris van de organisatie. Bij calamiteiten of onregelmatigheden moet zij terug kunnen vallen op collega's. Overstijgt een knelpunt haar deskundigheid dan schakelt zij leidinggevende, (multidisciplinair) team en/of collega's in.	Voor Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend: De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg geeft zelfstandig advies aan cliënt en naastbetrokkenen. Ze stemt haar handelen af, handelt zelfstandig, lost knelpunten creatief op en zo nodig bespreekt ze knelpunten en mogelijke oplossingen met het (multidisciplinaire) team of haar leidinggevende. Wanneer nodig consulteert zij deskundigen.
Voor Agogisch medewerker GGZ geldt aanvullend: De agogisch medewerker GGZ geeft zelfstandig advies aan cliënt en naastbetrokkenen. Ze stemt haar handelen af, handelt zelfstandig, lost knelpunten creatief op en zo nodig bespreekt ze knelpunten en mogelijke oplossingen met het (multidisciplinaire) team of haar	Voor Thuisbegeleider geldt aanvullend: De thuisbegeleider geeft zelfstandig advies aan cliënt en naastbetrokkenen. Ze stemt haar handelen af, handelt zelfstandig, lost knelpunten creatief op en zo nodig bespreekt ze knelpunten en mogelijke oplossingen met het (multidisciplinaire) team, andere	Voor Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen geldt aanvullend: De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen geeft zelfstandig advies aan cliënt en naastbetrokkenen. Ze stemt haar handelen af, handelt zelfstandig, lost knelpunten creatief op en zo nodig bespreekt ze knelpunten en mogelijke oplossingen

B1-K1: Bieden van ondersteunende, activerende begeleiding en zorg		
leidinggevende. Wanneer nodig consulteert zij deskundigen.	hulpverleners of haar leidinggevende. Wanneer nodig initieert en onderhoudt zij het contact met andere hulpverleners. Ze legt verantwoording af aan haar leidinggevende en/of aan een externe opdrachtgever.	met het (multidisciplinaire) team of haar leidinggevende. Wanneer nodig consulteert zij deskundigen.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft brede kennis van medicatie, toedieningswijzen en effecten
- heeft inzicht in gezondheidsrisico's behorend bij de doelgroep
- heeft kennis van anatomie, fysiologie en pathologie
- heeft kennis van de meest voorkomende leer-, opvoedings- en gedragsproblemen bij cliënten, waaronder hechtingsproblemen, automutilatie
- heeft kennis van de taken en rollen van andere disciplines in de branche en weet wanneer op wie een beroep gedaan kan worden
- heeft kennis van financieringsvormen (zoals zorgzwaartepakketten, Wet maatschappelijke ondersteuning) en voorzieningen voor de doelgroepen
- heeft kennis van geriatrie
- heeft kennis van gezondheid, hygiëne en besmetting
- heeft kennis van preventie seksueel misbruik en preventie grensoverschrijdend gedrag
- heeft kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken
- heeft kennis van verslavingsproblemen in relatie tot de doelgroepen
- heeft kennis van werkvelden en doelgroepen in relatie tot de beroepsuitoefening
- kan begrotingen opstellen
- kan bijdragen aan patiëntveiligheidscultuur, handelt risicobewust, communiceert patiëntveilig en optimaliseert menselijke- en omgevingsfactoren
- kan brandveiligheid en -preventie toepassen
- kan brede kennis van communicatiemogelijkheden en -methoden toepassen (verbaal, non-verbaal, pre-verbaal en schriftelijk), passend bij de wensen en mogelijkheden van de cliënt
- kan brede kennis van diversiteit en interculturele communicatie toepassen
- kan brede kennis van verlies- en rouwverwerking toepassen en steun organiseren en bieden
- kan de gezondheidstoestand en veranderingen daarin observeren, signaleren en rapporteren
- kan de visie op zorg toepassen in haar dagelijkse werkzaamheden
- kan emotionele problemen herkennen, zoals eenzaamheidsproblematiek en sociale uitsluiting
- kan gebruik maken van de ervaringsdeskundigheid van cliënten en naastbetrokkenen
- kan gedragspatronen herkennen van de meest voorkomende ziektebeelden en beperkingen
- kan kennis van actuele classificatiesystemen toepassen
- kan kennis van conflicthantering en crisisinterventie toepassen
- kan kennis van de sociale kaart en maatschappelijke steunsystemen toepassen
- kan kennis van EHBO of eerste hulp bij kleine ongevallen toepassen
- kan kennis van gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen
- kan kennis van muziek, tekenen, handvaardigheid, textiele werkvormen, audiovisuele vorming, belevingsgerichte, ontwikkelingsgerichte en arbeidsmatige activiteiten toepassen
- kan kennis van voedings- en dieetleer en voedingsproblematiek toepassen
- kan klinisch redeneren toepassen
- kan methodisch en systematisch handelen toepassen tijdens de beroepsuitoefening
- kan observatiemethoden en -technieken toepassen om informatie te achterhalen
- kan ondersteuning bieden bij de omgang met sociale media en internet
- kan op de computer werken met zorginformatiesystemen
- kan regulerende methodieken toepassen ten aanzien van seksualiteit en intimiteit
- kan signalen herkennen van sociale problematiek waaronder huiselijk geweld, seksueel misbruik en kindermishandeling en onderneemt actie volgens wet- en regelgeving en het beleid/protocol van de organisatie
- kan sociaal vaardig optreden in functionele contacten
- kan technologische hulpmiddelen en instrumenten inzetten en gebruiken: e-health en domotica
- kan theorieën over ergonomie en tiltechnieken effectief toepassen
- kan werkzaamheden uitvoeren binnen het budget

B1-K1: Bieden van ondersteunende, activerende begeleiding en zorg		
Voor Begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend: ▪ heeft kennis van algemene begrippen van orthopedagogiek, psychologie, toegepaste sociologie, psychiatrie en psychopathologie ▪ heeft kennis van bij de doelgroepen voorkomende ziektebeelden, beperkingen, stoornissen, aandoeningen, comorbiditeit, functioneringsproblemen en bijbehorende gezondheidsrisico's ▪ heeft kennis van interprofessioneel en interdisciplinair samenwerken ▪ heeft kennis van methoden van gegevensverzameling ▪ heeft kennis van sociale integratie ▪ kan kennis van (beroeps)ethiek en ethische vraagstukken toepassen ▪ kan kennis van de beginselen van administratie toepassen ▪ kan kennis van lichamelijke en psychosociale beperkingen en ontwikkelingsachterstanden toepassen ▪ kan kennis van vigerende wet- en regelgeving toepassen	Voor Begeleider specifieke doelgroepen geldt aanvullend: ▪ heeft kennis van algemene begrippen van orthopedagogiek, psychologie, toegepaste sociologie, psychiatrie en psychopathologie ▪ heeft kennis van bij de doelgroepen voorkomende ziektebeelden, beperkingen, stoornissen, aandoeningen, comorbiditeit, functioneringsproblemen en bijbehorende gezondheidsrisico's ▪ heeft kennis van interprofessioneel en interdisciplinair samenwerken ▪ heeft kennis van methoden van gegevensverzameling ▪ heeft kennis van sociale integratie ▪ kan kennis van (beroeps)ethiek en ethische vraagstukken toepassen ▪ kan kennis van de beginselen van administratie toepassen ▪ kan kennis van lichamelijke en psychosociale beperkingen en ontwikkelingsachterstanden toepassen ▪ kan kennis van vigerende wet- en regelgeving toepassen	Voor Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend: ▪ heeft brede kennis van algemene begrippen en theorieën van orthopedagogiek, psychologie, toegepaste sociologie, psychiatrie en psychopathologie ▪ heeft brede kennis van de beginselen van onderricht/onderwijs ▪ heeft brede kennis van sociale integratie ▪ heeft brede kennis van weerstandpatronen, risicotaxatie en crisisinterventie/separatietechnieken ▪ heeft specialistische kennis van bij de doelgroepen voorkomende ziektebeelden, beperkingen, stoornissen, aandoeningen, comorbiditeit, functioneringsproblemen, behandelingen en bijbehorende gezondheidsrisico's ▪ heeft specialistische kennis van interprofessioneel en interdisciplinair samenwerken ▪ heeft specialistische kennis van methoden van gegevensverzameling ▪ kan brede kennis van (beroeps)ethiek en ethische vraagstukken toepassen ▪ kan brede kennis van financiën en administratie toepassen ▪ kan brede kennis van lichamelijke en psychosociale beperkingen en ontwikkelingsachterstanden toepassen ▪ kan coachingstechnieken toepassen ▪ kan specialistische kennis van vigerende wet- en regelgeving toepassen
Voor Agogisch medewerker GGZ geldt aanvullend: ▪ heeft brede kennis van algemene begrippen en theorieën van orthopedagogiek, psychologie, toegepaste sociologie, psychiatrie en psychopathologie ▪ heeft brede kennis van de beginselen van onderricht/onderwijs	Voor Thuisbegeleider geldt aanvullend: ▪ heeft brede kennis van algemene begrippen en theorieën van orthopedagogiek, psychologie, toegepaste sociologie, psychiatrie en psychopathologie ▪ heeft brede kennis van de beginselen van onderricht/onderwijs	Voor Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen geldt aanvullend: ▪ heeft brede kennis van algemene begrippen en theorieën van orthopedagogiek, psychologie, toegepaste sociologie, psychiatrie en psychopathologie

B1-K1: Bieden van ondersteunende, activerende begeleiding en zorg		
▪ heeft brede kennis van sociale integratie ▪ heeft brede kennis van weerstandpatronen, risicotaxatie en crisisinterventie/separatietechnieken ▪ heeft specialistische kennis van bij de doelgroepen voorkomende ziektebeelden, beperkingen, stoornissen, aandoeningen, comorbiditeit, functioneringsproblemen, behandelingen en bijbehorende gezondheidsrisico's ▪ heeft specialistische kennis van interprofessioneel en interdisciplinair samenwerken ▪ heeft specialistische kennis van methoden van gegevensverzameling ▪ kan brede kennis van (beroeps)ethiek en ethische vraagstukken toepassen ▪ kan brede kennis van financiën en administratie toepassen ▪ kan brede kennis van lichamelijke en psychosociale beperkingen en ontwikkelingsachterstanden toepassen ▪ kan coachingstechnieken toepassen ▪ kan specialistische kennis van vigerende wet- en regelgeving toepassen	▪ heeft brede kennis van sociale integratie ▪ heeft brede kennis van weerstandpatronen, risicotaxatie en crisisinterventie/separatietechnieken ▪ heeft specialistische kennis van bij de doelgroepen voorkomende ziektebeelden, beperkingen, stoornissen, aandoeningen, comorbiditeit, functioneringsproblemen, behandelingen en bijbehorende gezondheidsrisico's ▪ heeft specialistische kennis van interprofessioneel en interdisciplinair samenwerken ▪ heeft specialistische kennis van methoden van gegevensverzameling ▪ kan brede kennis van (beroeps)ethiek en ethische vraagstukken toepassen ▪ kan brede kennis van financiën en administratie toepassen ▪ kan brede kennis van lichamelijke en psychosociale beperkingen en ontwikkelingsachterstanden toepassen ▪ kan coachingstechnieken toepassen ▪ kan specialistische kennis van vigerende wet- en regelgeving toepassen	▪ heeft brede kennis van de beginselen van onderricht/onderwijs ▪ heeft brede kennis van sociale integratie ▪ heeft brede kennis van weerstandpatronen, risicotaxatie en crisisinterventie/separatietechnieken ▪ heeft specialistische kennis van bij de doelgroepen voorkomende ziektebeelden, beperkingen, stoornissen, aandoeningen, comorbiditeit, functioneringsproblemen, behandelingen en bijbehorende gezondheidsrisico's ▪ heeft specialistische kennis van interprofessioneel en interdisciplinair samenwerken ▪ heeft specialistische kennis van methoden van gegevensverzameling ▪ kan brede kennis van (beroeps)ethiek en ethische vraagstukken toepassen ▪ kan brede kennis van financiën en administratie toepassen ▪ kan brede kennis van lichamelijke en psychosociale beperkingen en ontwikkelingsachterstanden toepassen ▪ kan coachingstechnieken toepassen ▪ kan specialistische kennis van vigerende wet- en regelgeving toepassen

B1-K1-W1: Inventariseert ondersteuningsvragen van de cliënt
Omschrijving
De beroepskracht maatschappelijke zorg inventariseert de eigen kracht, mogelijkheden en ondersteuningsvragen van de cliënt door: gesprekken met de cliënt en naastbetrokkenen (het sociale systeem van de cliënt) te voeren, omgang met de cliënt tijdens haar werkzaamheden, het uitvoeren van observaties en het raadplegen van diverse informatiebronnen zoals collega's en schriftelijke informatie. Ze stemt haar bevindingen zoveel mogelijk af met de cliënt en het (multidisciplinair) team en geeft relevante informatie die ze verkrijgt door aan het (multidisciplinair) team.
Resultaat
De beroepskracht maatschappelijke zorg heeft de ondersteuningsvraag geïnventariseerd door op een actieve en betrokken manier te luisteren naar de ondersteuningsbehoefte van de cliënt en/of naastbetrokkenen, te observeren en door diverse bronnen te raadplegen. Relevante informatie is bekend bij het (multidisciplinair) team.
Gedrag
De beroepskracht maatschappelijke zorg: - toont belangstelling voor en betrokkenheid bij de cliënt en naastbetrokkenen; - vraagt gericht door bij de cliënt en naastbetrokkenen om een duidelijk beeld te krijgen van de situatie,

B1-K1-W1: Inventariseert ondersteuningsvragen van de cliënt
mogelijkheden, beperkingen, ondersteuningsvragen, wensen en verwachtingen van de cliënt en naastbetrokkenen; - verzamelt actief vanuit diverse bronnen, relevante informatie over de cliënt - bepaalt zorgvuldig de relevantie van gegevens. De onderliggende competenties zijn: Aandacht en begrip tonen, Onderzoeken, Analyseren

B1-K1-W2: Ondersteunt de cliënt bij de persoonlijke verzorging	
Omschrijving	
De beroepskracht maatschappelijke zorg ondersteunt de cliënt bij het realiseren van doelen ten aanzien van de persoonlijke lichamelijke verzorging, toiletgang, mobiliteit en het slaap/waakritme. Ze zorgt er voor dat de cliënt zo veel mogelijk zelf de regie kan voeren en naastbetrokkenen zo veel mogelijk zelf kunnen doen en vult waar nodig aan. Ze sluit hierbij aan bij de eigen kracht, mogelijkheden en beleving van de cliënt en naastbetrokkenen. Ze ondersteunt het optimaal lichamelijk en geestelijk welbevinden van de cliënt door gebruik te maken van aangepaste materialen en ruimten. Ze werkt aan het onderling vertrouwen en biedt de cliënt de mogelijkheid om persoonlijke en/of intieme vraagstukken te bespreken. Ze toont voorbeeldgedrag en biedt de cliënt mogelijkheden om vaardigheden te leren. Ze is er alert op dat gedrag veroorzaakt kan worden door fysieke problemen of ongemakken. Zij observeert en signaleert veranderingen in gedrag en gezondheid, beredeneert vervolgens welke volgende stappen genomen moeten worden en onderneemt de benodigde stappen. Ze rapporteert bijzonderheden.	
Voor Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend: De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg schakelt zo nodig andere disciplines in.	Voor Agogisch medewerker GGZ geldt aanvullend: De agogisch medewerker GGZ schakelt zo nodig andere disciplines in.
Voor Thuisbegeleider geldt aanvullend: De thuisbegeleider schakelt zo nodig andere disciplines in.	Voor Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen geldt aanvullend: De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen schakelt zo nodig andere disciplines in.
Resultaat	
De cliënt en naastbetrokkenen zijn respectvol benaderd en hebben passende ondersteuning ontvangen bij de persoonlijke verzorging.	
Voor Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend: N.v.t.	Voor Agogisch medewerker GGZ geldt aanvullend: N.v.t.
Voor Thuisbegeleider geldt aanvullend: N.v.t.	Voor Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen geldt aanvullend: N.v.t.
Gedrag	
De beroepskracht maatschappelijke zorg: - creëert adequaat mogelijkheden voor de cliënt om zich op het gebied van persoonlijke verzorging te ontwikkelen en doelen te bereiken; - toont begrip voor de mening en gevoelens van de cliënt ten aanzien van zijn uiterlijk en persoonlijke hygiëne; - gaat tijdens de persoonlijke verzorging discreet om met de privacy van de cliënt; - voert de benodigde handelingen snel en accuraat uit volgens ergonomische voorschriften. De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Aandacht en begrip tonen, Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen	
Voor Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend: De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg: - daagt, indien mogelijk, de cliënt uit om zelf met oplossingen te komen of (gedrags)alternatieven uit te proberen; - motiveert naastbetrokkenen doelbewust tot haalbare	Voor Agogisch medewerker GGZ geldt aanvullend: De agogisch medewerker GGZ: - daagt, indien mogelijk, de cliënt uit om zelf met oplossingen te komen of (gedrags)alternatieven uit te proberen; - motiveert naastbetrokkenen doelbewust tot haalbare activiteiten. De onderliggende competenties zijn: Begeleiden

B1-K1-W2: Ondersteunt de cliënt bij de persoonlijke verzorging	
activiteiten. De onderliggende competenties zijn: Begeleiden	
Voor Thuisbegeleider geldt aanvullend: De thuisbegeleider: - daagt, indien mogelijk, de cliënt uit om zelf met oplossingen te komen of (gedrags)alternatieven uit te proberen; - motiveert naastbetrokkenen doelbewust tot haalbare activiteiten. De onderliggende competenties zijn: Begeleiden	Voor Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen geldt aanvullend: De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen: - daagt, indien mogelijk, de cliënt uit om zelf met oplossingen te komen of (gedrags)alternatieven uit te proberen; - motiveert naastbetrokkenen doelbewust tot haalbare activiteiten. De onderliggende competenties zijn: Begeleiden

B1-K1-W3: Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden		
Omschrijving		
De beroepskracht maatschappelijke zorg ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden. Zij overlegt met de cliënt en naastbetrokkenen welke taken/werkzaamheden de cliënt zelf doet en welke ondersteuning door anderen wordt gedaan. Zij zorgt ervoor dat de cliënt en naastbetrokkenen zo veel mogelijk zelf doen. Zij ondersteunt de cliënt o.a. bij het omgaan met geld, de organisatie en/of het uitvoeren van lichte huishoudelijke schoonmaakwerkzaamheden, het doen van inkopen, het beheren van voorraden, het bereiden van maaltijden, het opmaken van bedden, het wassen en strijken van kleding en textiel, het realiseren van een optimaal woon en leefklimaat en bij mobiliteitsvraagstukken. Cliënten die een gemeenschappelijk huishouden voeren begeleidt zij bij het gezamenlijk uitvoeren van de werkzaamheden. Ze voorziet in de voorwaarden om de cliënt te laten oefenen of experimenteren met ander gedrag of nieuwe, huishoudelijke vaardigheden. Ze geeft het goede voorbeeld. Ze zorgt er in samenwerking met de cliënt en betrokken instanties voor dat benodigde materialen en middelen beschikbaar zijn en creëert samen met de cliënt een wenselijke leefsituatie en veilige omgeving.		
Voor Begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend: De begeleider gehandicaptenzorg ondersteunt de cliënt bij het uitvoeren van eenvoudige (financiële) administratieve werkzaamheden.	Voor Begeleider specifieke doelgroepen geldt aanvullend: De begeleider specifieke doelgroepen ondersteunt de cliënt bij het uitvoeren van eenvoudige (financiële) administratieve werkzaamheden.	Voor Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend: De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg ondersteunt de cliënt bij het doen van de (financiële) administratie en het budgetteren, zo nodig behartigt zij de financiële belangen.
Voor Agogisch medewerker GGZ geldt aanvullend: De agogisch medewerker GGZ ondersteunt de cliënt bij het doen van de (financiële) administratie en het budgetteren, zo nodig behartigt zij de financiële belangen. Ze creëert een veilige therapeutische omgeving.	Voor Thuisbegeleider geldt aanvullend: De thuisbegeleider maakt samen met de cliënt een plan en werkafspraken voor het organiseren en uitvoeren van het huishouden. Zij geeft voorlichting en advies, en voorziet in voorwaarden voor de cliënt om te oefenen met huishoudelijke vaardigheden. Zij ondersteunt de cliënt bij het doen van de (financiële) administratie en het budgetteren, zo nodig behartigt zij de financiële belangen en/of schakelt andere disciplines in om praktische problemen aan te pakken.	Voor Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen geldt aanvullend: De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen geeft voorlichting en advies, en voorziet in voorwaarden voor de cliënt om te oefenen met huishoudelijke vaardigheden. Zij ondersteunt de cliënt bij het doen van de (financiële) administratie en het budgetteren, zo nodig behartigt zij de financiële belangen en/of schakelt andere disciplines in.
Resultaat		
De cliënt heeft passende ondersteuning ontvangen op het gebied van wonen en huishouden.		
Voor Begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend:	Voor Begeleider specifieke doelgroepen geldt aanvullend:	Voor Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend:

B1-K1-W3: Ondersteunt de cliënt bij wonen en huishouden		
Taken op het gebied van wonen en huishouden zijn op een professionele en methodische wijze uitgevoerd.	Taken op het gebied van wonen en huishouden zijn op een professionele en methodische wijze uitgevoerd.	Taken op het gebied van wonen en huishouden zijn op een professionele en methodische wijze uitgevoerd.
Voor Agogisch medewerker GGZ geldt aanvullend: Taken op het gebied van wonen en huishouden zijn op een professionele en methodische wijze uitgevoerd.	Voor Thuisbegeleider geldt aanvullend: Zo nodig zijn andere disciplines ingeschakeld voor het uitvoeren van huishoudelijke taken.	Voor Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen geldt aanvullend: Taken op het gebied van wonen en huishouden zijn op een professionele en methodische wijze uitgevoerd.
Gedrag		
De beroepskracht maatschappelijke zorg: - vraagt de cliënt en naastbetrokkenen doelbewust naar hun mogelijkheden en wensen om goed aan te kunnen sluiten bij hun(fysieke, psychische en mentale) mogelijkheden en behoeften; - motiveert de cliënt doelbewust om uitdagingen gericht op zijn ontwikkeling bij wonen en huishouden aan te gaan; - gaat zorgvuldig en netjes om met de materialen en middelen; - werkt zorgvuldig volgens de voorgeschreven procedures en hygiëne- en veiligheidsvoorschriften; - voert berekeningen over de kosten bij inkopen en het beheren van voorraden nauwkeurig uit (het doen van inkopen & beheer voorraden); - overlegt tijdig met betrokken instanties. De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Materialen en middelen inzetten, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Instructies en procedures opvolgen, Vakdeskundigheid toepassen, Samenwerken en overleggen		
Voor Begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend: N.v.t.	Voor Begeleider specifieke doelgroepen geldt aanvullend: N.v.t.	Voor Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend: De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg: - geeft de cliënt en naastbetrokkenen heldere adviezen afgestemd op hun fysieke en mentale mogelijkheden. De onderliggende competenties zijn: Begeleiden
Voor Agogisch medewerker GGZ geldt aanvullend: De agogisch medewerker GGZ: - geeft de cliënt en naastbetrokkenen heldere adviezen afgestemd op hun mogelijkheden. De onderliggende competenties zijn: Begeleiden	Voor Thuisbegeleider geldt aanvullend: De thuisbegeleider: - geeft de cliënt en naastbetrokkenen heldere adviezen afgestemd op hun mogelijkheden. De onderliggende competenties zijn: Begeleiden	Voor Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen geldt aanvullend: De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen: - geeft de cliënt en naastbetrokkenen heldere adviezen afgestemd op hun mogelijkheden. De onderliggende competenties zijn: Begeleiden

B1-K1-W4: Ondersteunt de cliënt bij dagbesteding

Omschrijving

De beroepskracht maatschappelijke zorg ondersteunt de cliënt bij het realiseren van zijn mogelijkheden, wensen en behoeften op het gebied van werk, inkomen, mobiliteit, scholing en vrije tijd en dagstructurering. Ze begeleidt de cliënt bij het zoveel mogelijk voeren van de regie en gaat samen met hem en naastbetrokkenen na op welke wijze invulling wordt gegeven aan de activiteiten uit het plan van aanpak. Ze reikt voorbeelden, keuzemogelijkheden en alternatieven aan. Ze creëert waar mogelijk de voorwaarden waardoor de cliënt zijn mogelijkheden en behoeften op het gebied van werk, scholing en vrije tijd kan realiseren. De beroepskracht maatschappelijke zorg coacht de cliënt bij de uitvoering van de activiteiten tijdens de dagbesteding, waarbij ze hem motiveert de gestelde doelen te bereiken. Zij ondersteunt de cliënt bij het omgaan met gevoelens die bij verandering horen. Ze creëert een veilige omgeving en biedt ontwikkelingsgerichte activiteiten en/of leersituaties aan om de cliënt te laten oefenen of experimenteren met ander(e) gedrag, vaardigheden en het nemen van beslissingen.

Voor Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend: N.v.t.	Voor Agogisch medewerker GGZ geldt aanvullend: N.v.t.
Voor Thuisbegeleider geldt aanvullend: N.v.t.	Voor Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen geldt aanvullend: N.v.t.

Resultaat

De cliënt is ondersteund bij het realiseren van zijn doelen ten aanzien van werk, scholing en/of vrije tijd. Er is in afstemming met de cliënt invulling gegeven aan de activiteiten uit het plan van aanpak.

Voor Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend: N.v.t.	Voor Agogisch medewerker GGZ geldt aanvullend: N.v.t.
Voor Thuisbegeleider geldt aanvullend: N.v.t.	Voor Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen geldt aanvullend: N.v.t.

Gedrag

De beroepskracht maatschappelijke zorg:
- kiest de juiste materialen en middelen voor de activiteiten die zij organiseert;
- zorgt er tijdig voor dat de materialen en middelen onderhouden zijn;
- toont aandacht voor de leefwereld van de cliënt en naastbetrokkenen;
- wijst de cliënt consequent op omgangsnormen, (gedrags)regels en normen en waarden;
- adviseert de cliënt doelbewust om activiteiten op het gebied van werk, scholing of vrije tijd te ondernemen waarbij de eigen regie en eigen kracht wordt versterkt;
- motiveert de cliënt doelbewust om moeilijkheden te overwinnen of te accepteren;
- maakt tijdig een planning voor haar werkzaamheden.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Aandacht en begrip tonen, Materialen en middelen inzetten, Plannen en organiseren

Voor Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend: De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg: - plant de activiteiten en acties die in het kader van werk, scholing en vrije tijd door de cliënt ondernomen zullen worden; - zorgt dat de benodigde middelen en waar mogelijk menskracht beschikbaar zijn. De onderliggende competenties zijn: Materialen en middelen inzetten, Plannen en organiseren	Voor Agogisch medewerker GGZ geldt aanvullend: De agogisch medewerker GGZ: - plant, wanneer de cliënt dit zelf niet kan, tijdig de activiteiten en acties die in het kader van werk, scholing en vrije tijd door de cliënt ondernomen zullen worden; - zorgt dat de benodigde middelen en waar mogelijk menskracht beschikbaar zijn. De onderliggende competenties zijn: Materialen en middelen inzetten, Plannen en organiseren
Voor Thuisbegeleider geldt aanvullend: De thuisbegeleider: - plant de activiteiten en acties die in het kader van werk, scholing en vrije tijd door de cliënt ondernomen zullen	Voor Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen geldt aanvullend: De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen: - plant de activiteiten en acties die in het kader van werk,

B1-K1-W4: Ondersteunt de cliënt bij dagbesteding	
worden; - zorgt dat de benodigde middelen en waar mogelijk menskracht beschikbaar zijn. De onderliggende competenties zijn: Materialen en middelen inzetten, Plannen en organiseren	scholing en vrije tijd door de cliënt ondernomen zullen worden; - zorgt dat de benodigde middelen en waar mogelijk menskracht beschikbaar zijn. De onderliggende competenties zijn: Materialen en middelen inzetten, Plannen en organiseren

B1-K1-W5: Reageert op onvoorziene en crisissituaties	
Omschrijving	
De beroepskracht maatschappelijke zorg signaleert en onderneemt actie bij onvoorziene- en crisissituaties die het gevolg zijn van gedragsproblemen van psychosociale of psychiatrische aard, problemen van somatische aard, grensoverschrijdend gedrag of veroorzaakt worden door calamiteiten. Ze voert eerst preventieve acties uit die gericht zijn op het voorkomen van een crisissituatie en verdere escalatie. Ze schat het gevaar voor de cliënt, zichzelf en anderen in. Ze grijpt in en past in uitzonderlijke situaties middelen en maatregelen toe volgens afspraken in het plan van aanpak, de richtlijnen van de organisatie en wetgeving. Ze roept de hulp in van collega's of deskundige(n) van andere disciplines. Ze houdt de veiligheid van de cliënt, de groep, collega's en zichzelf in de gaten. Tijdens een crisissituatie blijft ze in contact met de cliënt. Ze zorgt ervoor dat de cliënt weet waar hij aan toe is en wat er gaat gebeuren. Achteraf evalueert de beroepskracht maatschappelijke zorg de onvoorziene- en/of crisissituatie met cliënt(en) en collega's, en maakt zo nodig afspraken om herhaling te voorkomen.	
Voor Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend: De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg maakt een risicoanalyse.	Voor Agogisch medewerker GGZ geldt aanvullend: De agogisch medewerker GGZ maakt een risicoanalyse.
Voor Thuisbegeleider geldt aanvullend: De thuisbegeleider maakt een risicoanalyse.	Voor Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen geldt aanvullend: De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen maakt een risicoanalyse.
Resultaat	
Onvoorziene- en crisissituaties zijn waar mogelijk voorkomen. Tijdens een onvoorziene en/of crisissituatie is er op professionele wijze gehandeld. Vrijheidsbeperkende middelen zijn zo weinig mogelijk ingezet.	
Voor Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend: N.v.t.	Voor Agogisch medewerker GGZ geldt aanvullend: N.v.t.
Voor Thuisbegeleider geldt aanvullend: N.v.t.	Voor Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen geldt aanvullend: N.v.t.

B1-K1-W5: Reageert op onvoorziene en crisissituaties

Gedrag

De beroepskracht maatschappelijke zorg:
- hanteert consequent haar eigen grenzen en gevoelens tijdens en na een crisissituatie;
- geeft tijdig haar grenzen aan bij onredelijke reacties en/of ongewenst gedrag van de cliënt;
- let goed op de (non-)verbale signalen van de cliënt(en);
- observeert de cliënt systematisch als er signalen zijn van dreigende agressie;
- signaleert tijdig of er sprake is van gevaar voor de cliënt, de groep, collega's en/of zichzelf;
- communiceert, ook in onduidelijke of stressvolle situaties, helder en eenduidig met anderen;
- handelt in onvoorziene- en crisissituaties snel en adequaat volgens de voorgeschreven procedures, wettelijke richtlijnen en afspraken van de organisatie;
- past op een respectvolle en duidelijke manier de uitgangspunten toe die horen bij het terugdringen van dwang en drang;
- bespreekt achteraf op een constructieve manier met de cliënt, collega's en andere betrokkenen de crisissituatie.
De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Instructies en procedures opvolgen, Met druk en tegenslag omgaan, Aandacht en begrip tonen, Begeleiden

Voor Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend: N.v.t.	Voor Agogisch medewerker GGZ geldt aanvullend: De agogisch medewerker GGZ: - bespreekt op een professionele manier gevaar voor de cliënt, de groep, collega's en/of zichzelf in het multidisciplinair overleg. De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen
Voor Thuisbegeleider geldt aanvullend: De thuisbegeleider: - bespreekt op een professionele manier gevaar voor de cliënt, naastbetrokkenen, collega's en/of zichzelf in het multidisciplinair overleg. De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen	Voor Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen geldt aanvullend: N.v.t.

B1-K1-W6: Stemt de werkzaamheden af

Omschrijving

De beroepskracht maatschappelijke zorg stemt af en neemt deel aan voor de afstemming relevante overlegvormen. Zij stemt de werkzaamheden af met collega's, leidinggevende, met betrokkenen vanuit andere disciplines en vanuit (aanverwante) bedrijven/instellingen. Daarbij bespreekt zij de verdeling van de taken. Zij houdt rekening met mogelijkheden, eisen, prioriteiten, wensen, behoeftes en verwachtingen van betrokkenen en de daaruit voortkomende consequenties. Met behulp van de uitgewisselde informatie vormt zij een compleet beeld van de zorgverlening. Zij past haar aanpak aan als blijkt dat dit nodig is. Daarnaast bespreekt zij eventuele knelpunten in de werkzaamheden en zoekt naar mogelijkheden deze op te lossen.

Resultaat

Werkzaamheden onderling zijn afgestemd waardoor kwaliteit, continuïteit en eenduidigheid gewaarborgd zijn.

Gedrag

De beroepskracht maatschappelijke zorg:
- voert tijdig en regelmatig overleg met alle betrokkenen;
- staat open voor meningen, ideeën en feedback van anderen;
- formuleert duidelijke en haalbare doelen;
- streeft in gesprekken en tijdens overleg zonder moeite meerdere gespreksdoelen na;
- streeft doelbewust naar overeenstemming en voldoende steun voor besluiten;
- houdt rekening met de haalbaarheid van werkzaamheden in tijd en kwaliteit;
- bouwt professioneel aan de onderlinge band en een optimale samenwerking.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Plannen en organiseren, Relaties bouwen en netwerken, Overtuigen en beïnvloeden

B1-K1-W7: Evalueert de geboden ondersteuning

Omschrijving

De beroepskracht maatschappelijke zorg evalueert de geboden ondersteuning en de vastgestelde doelen met de cliënt en betrokkenen. Zij gaat steeds na of de geboden ondersteuning nog actueel is en aansluit bij datgene wat nodig is. Zij rapporteert bevindingen, bijzonderheden en vervolgafspraken in het cliëntendossier. Zij verzamelt periodiek en aan het eind van het proces relevante gegevens voor de evaluatie en analyseert deze. Zij bespreekt de gegevens uit de evaluatie met de cliënt, het (multidisciplinair) team en indien van toepassing met behandelaars, en gaat na of men tevreden is over het evaluatieproces. Op basis daarvan schrijft zij een (eind)evaluatieverslag of evalueert zij, indien dit gewenst is, mondeling met haar leidinggevende. In overleg voert zij, wanneer daartoe aanleiding is, gewenste veranderingen in de begeleiding- en/of zorgtaken door ter verbetering van de ondersteuning van de cliënt.

Voor Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend: N.v.t.	Voor Agogisch medewerker GGZ geldt aanvullend: N.v.t.
Voor Thuisbegeleider geldt aanvullend: N.v.t.	Voor Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen geldt aanvullend: N.v.t.

Resultaat

Resultaten van de ondersteuning en de mate van tevredenheid van de cliënt en naastbetrokkenen zijn vastgelegd en in overleg met cliënt en betrokkenen is zo nodig de ondersteuning bijgesteld.

Voor Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend: N.v.t.	Voor Agogisch medewerker GGZ geldt aanvullend: N.v.t.
Voor Thuisbegeleider geldt aanvullend: N.v.t.	Voor Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen geldt aanvullend: N.v.t.

Gedrag

De beroepskracht maatschappelijke zorg:
- vraagt actief en doelgericht naar de mening van de cliënt en andere betrokkenen over de geboden ondersteuning;
- neemt de tijd om te luisteren naar de ervaringen, ideeën en gevoelens van de cliënt en andere betrokkenen over de geboden ondersteuning;
- zoekt nauwgezet uit of de benodigde gegevens betrouwbaar, volledig en relevant zijn;
- formuleert de bevindingen mondeling en schriftelijk op een gestructureerde manier zodat evaluatiegegevens begrijpelijk en bruikbaar zijn;
- formuleert haalbare oplossingen voor het bijstellen van de zorg en begeleiding;
- hanteert in schriftelijke rapportages correcte taal, spelling en grammatica.

De onderliggende competenties zijn: Aandacht en begrip tonen, Formuleren en rapporteren, Analyseren

Voor Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend: De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg: - analyseert beschikbare (cijfermatige en mondelinge) gegevens grondig en doet aanbevelingen. De onderliggende competenties zijn: Analyseren	Voor Agogisch medewerker GGZ geldt aanvullend: De agogisch medewerker GGZ: - analyseert beschikbare (cijfermatige en mondelinge) gegevens grondig en doet aanbevelingen. De onderliggende competenties zijn: Analyseren
Voor Thuisbegeleider geldt aanvullend: De thuisbegeleider: - analyseert beschikbare (cijfermatige en mondelinge) gegevens grondig en doet aanbevelingen. De onderliggende competenties zijn: Analyseren	Voor Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen geldt aanvullend: De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen: - analyseert beschikbare (cijfermatige en mondelinge) gegevens grondig en doet aanbevelingen. De onderliggende competenties zijn: Analyseren

B1-K2: Werken aan kwaliteit en deskundigheid

Complexiteit

De beroepskracht maatschappelijke zorg beschikt over brede kennis en vaardigheden om te werken aan kwaliteit en deskundigheid. Ze maakt onder andere gebruikt van brede kennis van kwaliteitszorgsystemen en combineert deze met vaardigheden zoals reflecteren op eigen handelen om een bijdrage te leveren aan verbetertrajecten en haar werkzaamheden aan te passen aan de hand van nieuwe kennis en inzichten.

De diversiteit in beroepsuitoefening in de maatschappelijke zorg is groot en daardoor is het werk complex van aard.

Voor Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend: De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg heeft een verdiepend inzicht ten aanzien van de ondersteuning van de verzorgende en agogische taken en denkt mee over de strategie, de lange termijn aanpak en de overstijgende beslissingen in een instelling.	Voor Agogisch medewerker GGZ geldt aanvullend: De agogisch medewerker GGZ heeft een verdiepend inzicht ten aanzien van de ondersteuning van de cliënt in de geestelijke gezondheidszorg en denkt mee over de strategie, de lange termijn aanpak en de overstijgende beslissingen in een instelling.
Voor Thuisbegeleider geldt aanvullend: De thuisbegeleider heeft een verdiepend inzicht ten aanzien van de thuisbegeleiding en denkt mee over de strategie van de thuisbegeleiding.	Voor Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen geldt aanvullend: De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen heeft een verdiepend inzicht ten aanzien van de specifieke doelgroepen en denkt mee over de strategie van de specifieke doelgroepen.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beroepskracht maatschappelijke zorg werkt zelfstandig aan het bevorderen van de eigen deskundigheid en levert een bijdrage aan de deskundigheidsbevordering van collega's. Zij werkt mee aan het bevorderen en bewaken van de kwaliteitszorg. Zij is verantwoordelijk voor de eigen deskundigheid, de kwaliteit van haar werk en haar eigen loopbaan. Ze is medeverantwoordelijk voor de professionalisering van het beroep, de positionering van de beroepsgroep en de kwaliteitszorg.

Voor Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend: N.v.t.	Voor Agogisch medewerker GGZ geldt aanvullend: N.v.t.
Voor Thuisbegeleider geldt aanvullend: N.v.t.	Voor Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen geldt aanvullend: N.v.t.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:
- heeft brede kennis van kwaliteitszorgsystemen
- heeft kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken
- heeft kennis van werkvelden en doelgroepen in relatie tot de beroepsuitoefening
- kan feedbackvaardigheden toepassen
- kan reflectievaardigheden toepassen
- kan signaleren en actie ondernemen

Voor Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend: N.v.t.	Voor Agogisch medewerker GGZ geldt aanvullend: N.v.t.
Voor Thuisbegeleider geldt aanvullend: N.v.t.	Voor Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen geldt aanvullend: N.v.t.

B1-K2-W1: Werkt aan de eigen deskundigheid

Omschrijving

De beroepskracht maatschappelijke zorg werkt aan haar eigen deskundigheid. Zij zorgt ervoor op de hoogte te blijven van maatschappelijke, technologische en vakinhoudelijke ontwikkelingen. Zij leest daarvoor vakliteratuur en volgt bijscholingen. Ze reflecteert op haar eigen functioneren, vraagt om feedback over haar eigen functioneren en geeft feedback aan anderen. Ze stelt samen met haar leidinggevende een persoonlijk ontwikkelplan op en onderneemt stappen om vakkennis, vaardigheden en beroepshouding te verbeteren.
Zij zorgt ervoor dat ze op de hoogte is van actuele wet- en regelgeving m.b.t. de beroepsuitoefening en van de actuele visie op zorg en welzijn. Ze neemt deel aan inhoudelijke discussies met collega's en anderen over beroepstaken en werkzaamheden. Zo ontwikkelt zij zichzelf en levert zij een bijdrage aan de ontwikkeling van de beroepsuitoefening. Tevens draagt ze de beroeps- en organisatievisie uit naar anderen.

Resultaat

De beroepskracht maatschappelijke zorg heeft haar persoonlijk ontwikkelplan uitgevoerd waardoor zij haar deskundigheid verder ontwikkeld heeft. Zij is op de hoogte van actuele wet- en regelgeving en de actuele visie op zorg en welzijn. Zij heeft haar deskundigheid gedeeld met collega's.

Gedrag

De beroepskracht maatschappelijke zorg:
- verkent actief mogelijkheden om kennis te vergaren, te delen en samen te ontwikkelen;
- haalt doelgericht betekenis uit teksten met hoge informatiedichtheid: zowel mondeling als schriftelijk;
- draagt eigen kennis en expertise begrijpelijk over;
- gebruikt passend taal- en woordgebruik voor de gesprekspartner;
- gebruikt feedback doelbewust om zich verder te ontwikkelen.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Formuleren en rapporteren, Leren

B1-K2-W2: Werkt aan bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg

Omschrijving

De beroepskracht maatschappelijke zorg werkt mee aan het verbeteren van de kwaliteit van de beroepstaken en werkzaamheden. Dat doet zij o.a. door te participeren in ontwikkel- of intervisiegroepen en door haar kennis van het vakgebied in te zetten bij verbetertrajecten. Zij let op de kwaliteit van haar werkzaamheden. Zij signaleert en meldt knelpunten. Zij draagt er aan bij dat collega's en naastbetrokkenen zich aan de voorgeschreven protocollen rondom kwaliteitsverbetering houden.

Voor Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend:
Gebruikt waar mogelijk en gewenst informatie uit wetenschappelijk onderzoek (evidence based practice en practice based evidence).

Resultaat

De beroepskracht maatschappelijke zorg heeft vanuit haar eigen deskundigheid een bijdrage geleverd aan het bevorderen en bewaken van de kwaliteitszorg.

Voor Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend:
N.v.t.

Gedrag

De beroepskracht maatschappelijke zorg:
- is nauwkeurig in het volgen van voorgeschreven protocollen, procedures en wettelijke richtlijnen;
- zet functioneel de eigen expertise in voor het verbeteren van de kwaliteit van de werkzaamheden;
- geeft actief gesignaleerde tekortkomingen in werkwijze door aan de juiste persoon;
- motiveert anderen consequent om zich aan de voorgeschreven protocollen rondom kwaliteitsverbetering te houden;
- brengt tijdig knelpunten naar voren;
- brengt verbetervoorstellen met overtuigingskracht;
- bespreekt tijdig eigen arbeidsomstandigheden, arbeidsrisico's en arbeidsvoorwaarden om de kwaliteit van arbeid te verbeteren.

B1-K2-W2: Werkt aan bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg
De onderliggende competenties zijn: Instructies en procedures opvolgen, Overtuigen en beïnvloeden, Kwaliteit leveren
Voor Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg geldt aanvullend: N.v.t.

2. Generieke onderdelen

Elke kwalificatie kent - naast (beroepsgerichte) specifieke kwalificatie-eisen - ook generieke kwalificatie-eisen.

Nederlandse taal

Het generieke examenonderdeel Nederlandse taal maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Besluit referentieniveau Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879 en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Rekenen

Het generieke examenonderdeel rekenen maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in de bijlagen 2 en 3 bij het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879 en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Loopbaan en burgerschap

Het generieke examenonderdeel loopbaan en burgerschap maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op https://wetten.overheid.nl/BWBR0027963 en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Engels (alleen voor niveau 4)

Het generieke examenonderdeel Engels maakt deel uit van elke kwalificatie op mbo-niveau 4 in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 2 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op https://wetten.overheid.nl/BWBR0027963 en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Profieldeel

P1 Begeleider gehandicaptenzorg

Mbo-niveau

3

Typering van het beroep

Typerend voor begeleider gehandicaptenzorg is dat ze zorg en ondersteuning biedt aan mensen van alle leeftijden met verstandelijke, lichamelijke, zintuiglijke of meervoudige beperkingen. Zij heeft hierbij aandacht voor verschillende soorten problemen, namelijk:
- problemen die het gevolg van een beperking of ziekte zijn;
- problemen die door het leven zijn ontstaan maar die door de beperking of ziekte zijn vergroot;
- problemen die het gevolg zijn van het zorgsysteem.
De begeleider gehandicaptenzorg richt zich afhankelijk van de cliënt en de situatie op het leren leven met de beperking, het behouden of vergroten van de eigen regie, het bevorderen van het welbevinden (kwaliteit van leven) en/of het zo veel mogelijk voorkomen van ongemak. Zij is initiatiefrijk, hoffelijk, creatief en treedt handelend op in complexe en weinig stabiele situaties. Zij gaat professioneel om met haar gevoelens en emoties bij weerstand, tegenslag en moeilijke situaties. Zij geeft goed haar grenzen aan, zowel naar de cliënt als naar zichzelf.

Beroepsvereisten

Nee

P1-K1 Bieden van zorg en ondersteuning in de gehandicaptenzorg

Complexiteit

De begeleider gehandicaptenzorg beschikt over kennis en vaardigheden om zorg en ondersteuning te bieden aan cliënten van alle leeftijden met een of meerdere beperkingen. Bij deze cliënten komen vaak psychiatrische en/of psychosociale en/of gedragsproblematiek voor. Zij maakt onder andere gebruik van kennis van doelgroepen, behandelingen en medicijnen, en combineert deze met specifieke vaardigheden zoals begeleidingsmethodieken en interventietechnieken. Door de combinatie van kennis en vaardigheden en het gebruik van standaardprocedures en methoden in complexe situaties sluit haar ondersteuning zoveel mogelijk aan bij de wensen en mogelijkheden van de cliënt(en) en wordt de kwaliteit van leven, zelfredzaamheid en eigen regie indien mogelijk vergroot.
De begeleider gehandicaptenzorg werkt in complexe situaties waar veranderingen in het gedrag van de cliënt(en) en in (ondersteunings)vragen veelvuldig voorkomen. Zij schakelt indien nodig flexibel van begeleidingsmethodiek en/of communicatietechniek, waardoor zij afwisselend vraaggerichte zorg en ondersteuning, aanbodgerichte zorg en ondersteuning en soms zelfs bemoeizorg verleent. Zij vervult haar taken ook in stand-alone situaties.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De begeleider gehandicaptenzorg biedt zelfstandig en in teamverband zorg en ondersteuning in de gehandicaptenzorg. Ze is verantwoordelijk voor haar eigen werkzaamheden met betrekking tot verzorging, begeleiding en ondersteuning van de cliënt en voor het bekwaam uitvoeren van verpleegtechnische handelingen. Ze maakt vaak deel uit van een (multidisciplinair) team dat als geheel betrokken is bij de ondersteuning van de cliënt of groep cliënten, maar werkt ook solistisch. Tijdens haar werk moet ze wel terug kunnen vallen op collega's bij bijvoorbeeld extreme agressie van cliënt of naastbetrokkenen. De begeleider gehandicaptenzorg werkt meestal onder regie en eindverantwoordelijkheid van het team of van een functionaris van de organisatie. Relevante informatie, die ze tijdens haar werkzaamheden verkrijgt, geeft ze door aan haar leidinggevende, (multidisciplinair) team en collega's.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:
- heeft inzicht in de ontwikkeling en de verschillende levensfasen van cliënten en de levensvragen die hierbij een rol spelen
- heeft inzicht in hoe op aangepaste wijze gezond gedrag kan worden gestimuleerd en kennis hierover aan cliënten kan worden overgedragen
- heeft kennis van de belangrijkste paradigma's in de (geschiedenis van de) GHZ en de betekenis daarvan voor de beroepsuitoefening

P1-K1 Bieden van zorg en ondersteuning in de gehandicaptenzorg

- heeft kennis van de mogelijkheden voor gezond eten en drinken, bewegen, ontspanning en rust voor verschillende doelgroepen
- heeft kennis van de relatie tussen functioneren, activiteiten en participatie zoals beschreven in het ICF
- heeft kennis van de specifieke leer- en ondersteuningsbehoeften bij cliënten
- heeft kennis van het begeleiden van cliënten bij veranderingsprocessen
- heeft kennis van het beleid van zorginstellingen ten aanzien van seksualiteit, kinderwens en ouderschap van cliënten
- heeft kennis van het lichamelijk, verstandelijk en zintuiglijk functioneren en het sociaal-emotioneel, adaptief en cognitief vermogen van cliënten
- heeft kennis van het opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk
- heeft kennis van het persoonlijke levensverhaal van cliënten en hoe dit kan worden benut in de begeleiding van de cliënt
- heeft kennis van ketenzorg
- heeft kennis van kwaliteit van leven, autonomie en empowerment
- heeft kennis van randvoorwaarden en ondersteuning die nodig is voor de toegankelijkheid en bereikbaarheid van voorzieningen en media voor cliënten
- heeft kennis van samenlevingsgericht werken
- kan actuele benaderingswijzen toepassen in de ondersteuning van cliënten
- kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven
- kan de mogelijkheden en beperkingen van cliënten inschatten en de begeleiding hierop aanpassen
- kan handelen volgens het branchespecifieke kwaliteitskader
- kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en -protocollen
- kan kennis van branchespecifieke methodieken toepassen
- kan kennis van groepsdynamica toepassen
- kan omgaan met protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken
- kan stemmingswisselingen en –stoornissen herkennen en hierop anticiperen

P1-K1-W1 Ondersteunt en motiveert een groep cliënten bij activiteiten

Omschrijving

De begeleider gehandicaptenzorg ontwikkelt en organiseert activiteiten. Indien van toepassing draagt zij in samenspraak met cliënten en collega's zorg voor het afzetten van gemaakte producten. Ze zorgt ervoor dat gereedschappen, materialen en apparatuur aanwezig zijn en informeert de cliënten over de activiteit. Bij aanvang van een activiteit geeft ze uitleg of instructie over de activiteit aan de cliënten en laat onder andere voorbeelden, keuzemogelijkheden en alternatieven zien. Ze demonstreert zo nodig het gebruik van gereedschappen, apparatuur en materialen. Tijdens de activiteit speelt zij in op de mogelijkheden, wensen, behoeften en problemen van de cliënt en de groep en zo nodig stelt zij de activiteit bij. Zij bewaakt de voortgang en zorgt dat cliënten de gestelde doelen kunnen behalen. Ze schakelt flexibel en continu tussen de individuele cliënt en de groep cliënten. Ze observeert en dealt met de groepsdynamiek en het gedrag van de cliënten. Indien nodig bespreekt ze dit in de groep. Zo zorgt zij bijvoorbeeld dat de cliënten leren omgaan met anderen en met sociale media en dat zij zich houden aan afgesproken (gedrags)regels.
Ze rapporteert de veranderingen in het gedrag van de cliënten aan haar leidinggevende of aan het (multidisciplinair) team.

Resultaat

Cliënten hebben in een groep, waarin ze veilig zijn en prettig met elkaar omgaan, activiteiten uitgevoerd. Ze zijn gestimuleerd om hun ondersteuningsdoelen te realiseren. Zo nodig is actie ondernomen om de kwaliteit en de continuïteit van de activiteit en begeleiding te waarborgen.

Gedrag

De begeleider gehandicaptenzorg:
- schept duidelijke kansen en mogelijkheden voor cliënten om zich te ontwikkelen;
- geeft opbouwende feedback, zodat cliënten met enthousiasme en een positieve instelling activiteiten uitvoeren;
- stemt haar communicatie adequaat af op de wensen en mogelijkheden van de cliënt (verbaal, non-verbaal en pre-verbaal);
- spreekt cliënten zo nodig aan op hun gedrag;
- overlegt tijdens activiteiten tijdig over haar aanpak;
- kiest de juiste materialen en middelen voor de activiteiten die zij organiseert;

P1-K1-W1 Ondersteunt en motiveert een groep cliënten bij activiteiten

- gaat zorgvuldig en netjes met de materialen en middelen om;
- plant ruim van tevoren de activiteiten;
- gebruikt doelbewust indicatoren om de voortgang te meten.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Samenwerken en overleggen, Materialen en middelen inzetten, Plannen en organiseren

P1-K1-W2 Ondersteunt, informeert en adviseert de cliënt en naastbetrokkenen bij het behouden en stimuleren van de ontwikkeling

Omschrijving

De begeleider in de gehandicaptenzorg zorgt dat de cliënt zijn ontwikkeling gericht op zelfmanagement en sociale en/of maatschappelijke participatie vergroot of behoud. Dit doet zij door de cliënt te ondersteunen bij het behouden en ontwikkelen van vaardigheden (o.a. sociale, cognitieve en fysieke) bij alle leefgebieden.
Zij inventariseert welke problemen en belemmeringen de cliënt tegenkomt in het dagelijks leven en welke ondersteuning en technologische hulpmiddelen ingezet kunnen worden. Zij bereidt de cliënt voor op gesprekken en traint hem in sociale vaardigheden. Zij motiveert en activeert de cliënt om zelf contacten te leggen en te onderhouden om zo zijn zelfredzaamheid en zijn sociale en/of maatschappelijke participatie te vergroten. Zij benadert nieuwe mensen en/of organisaties met als doel een rol te vervullen in het netwerk van de cliënt. Zij begeleidt en adviseert naastbetrokkenen over (delen van) de ondersteuning van de cliënt gericht op zijn ontwikkeling, betrekt hen bij beslissingen en stimuleert hen om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de cliënt en aan een optimale situatie.

Resultaat

Cliënt en naastbetrokkenen hebben passende ondersteuning ontvangen bij het behouden en stimuleren van de ontwikkeling. Naastbetrokkenen zijn betrokken bij de ondersteuning van de cliënt.

Gedrag

De begeleider gehandicaptenzorg:
- geeft duidelijke adviezen aan de cliënt m.b.t. de omgang met sociale media en internet om zijn sociale vaardigheden op dit gebied te vergroten;
- ondersteunt de cliënt adequaat gericht op de doelen ten aanzien van de ontwikkeling van zijn gedrag en vaardigheden;
- past gedrag, communicatie en omgangsvormen effectief aan op verschillende cliënten en naastbetrokkenen, ook als zij verschillen qua cultuur of achtergrond;
- draagt op begrijpelijke wijze haar expertise met betrekking tot de begeleiding van de cliënt over aan naastbetrokkenen;
- besteedt proactief aandacht aan de balans tussen draagkracht en draaglast van de cliënt en naastbetrokkenen.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Vakdeskundigheid toepassen, Omgaan met verandering en aanpassen

P1-K1-W3 Voert verpleegtechnische handelingen uit

Omschrijving

De begeleider gehandicaptenzorg voert, daar waar het voorkomt, verpleegtechnische handelingen uit binnen haar bevoegdheden en met inachtneming van de noodzakelijke voorzorgsmaatregelen, procedures en voorschriften. Voordat ze de verpleegtechnische handelingen uitvoert, controleert zij de gezondheidssituatie en de psychische gesteldheid van de cliënt. Ze controleert zo nodig de vitale functies. Ze creëert de voorwaarden waardoor ze de verpleegtechnische handelingen optimaal kan uitvoeren. Ze stemt af op de cliënt en neemt vooraf en tijdens de uitvoering van de verpleegtechnische handeling(en) bijvoorbeeld angst en onzekerheid weg door uitleg over wat, waarom en hoe ze de handeling(en) uitvoert. Zij observeert de gezondheidstoestand van de cliënt, signaleert wijzigingen en bijwerkingen en rapporteert deze.

Hieronder een overzicht van de verpleegtechnische handelingen die zij moet beheersen:
- medicijnen checken (dosering etc.), registreren, distribueren;
- medicijnen toedienen: oraal, rectaal, via de huid, via de slijmvliezen, via de luchtwegen;
- eerste hulp verlenen bij verwondingen, vergiftigingen, verstikking, verslikken.

P1-K1-W3 Voert verpleegtechnische handelingen uit

Resultaat

De verpleegtechnische handelingen zijn op een professionele manier, volgens de wet- en regelgeving uitgevoerd.

Gedrag

De begeleider gehandicaptenzorg:
- voert alleen verpleegtechnische handelingen uit waarvoor zij bekwaam is (bekwaam wil zeggen dat de uitvoerder op het moment van uitvoering de noodzakelijke kennis en vaardigheden bezit. Onbekwaam betekent onbevoegd en dus strafbaar);
- vormt zich snel een beeld van de lichamelijke en psychische gesteldheid van de cliënt;
- kiest de geschikte materialen en hulpmiddelen voor de uit te voeren verpleegtechnische handelingen;
- gebruikt materialen en hulpmiddelen voor de uit te voeren verpleegtechnische handelingen effectief, efficiënt, zorgvuldig en veilig;
- voorziet in een optimaal controlesysteem voor de uit te voeren verpleegtechnische handelingen;
- voert de verpleegtechnische handelingen deskundig uit volgens veiligheidsvoorschriften, protocollen, bevoegdheden en wettelijke kaders, waaronder de wet BIG;
- schakelt zo nodig de arts (of leidinggevende) tijdig in.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

P1-K1-W4 Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers

Omschrijving

De begeleider gehandicaptenzorg werkt nieuwe collega’s in en begeleidt studenten, stagiaires en/of vrijwilligers. Ze kiest in overleg een passende wijze van begeleiden. Zij instrueert, geeft aanwijzingen en adviezen en coacht hen. Ze geeft feedback op hun leeractiviteiten, beroepsmatig handelen en voortgang.

Resultaat

De begeleider gehandicaptenzorg heeft er door middel van passende begeleiding voor gezorgd dat de expertise van de nieuwe collega’s, stagiair(e)s en/of vrijwilligers optimaal is ingezet.

Gedrag

De begeleider gehandicaptenzorg:
- stimuleert actief nieuwe collega’s, studenten en/of stagiaires om zich te ontwikkelen;
- nodigt collega’s, studenten, stagiaires en/of vrijwilligers actief uit tot het inbrengen van eigen opvattingen, ideeën en tot het stellen van vragen;
- stemt de begeleiding doelbewust af op diversiteit;
- maakt concrete afspraken over te behalen leerdoelen en resultaten;
- geeft heldere instructies;
- reageert adequaat op non-verbale signalen en op uitingen;
- beoordeelt zo objectief mogelijk het beroepsmatig handelen van studenten en/of stagiaires.

De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Begeleiden, Aandacht en begrip tonen, Vakdeskundigheid toepassen

P2 Begeleider specifieke doelgroepen

Mbo-niveau

3

Typering van het beroep

Typerend voor de begeleider specifieke doelgroepen is dat zij cliënten ondersteunt van alle leeftijden met (chronische) ziekten zoals psychiatrische en psycho-geriatrische stoornissen. Zij richt zich afhankelijk van de cliënt of situatie op herstel, behoud of ontwikkeling van de zelfredzaamheid en zelfstandig functioneren. Zij treedt creatief en handelend op in veranderende situaties. Ze gaat professioneel om met haar gevoelens bij weerstand, tegenslag en moeilijke situaties en geeft duidelijk haar grenzen aan.

Beroepsvereisten

Nee

P2-K1 Bieden van ondersteuning aan specifieke doelgroepen

Complexiteit

De begeleider specifieke doelgroepen beschikt over kennis en vaardigheden om ondersteuning te bieden aan cliënten met (chronische) ziekten en stoornissen, die daarnaast vaak een of meerdere complexe problemen hebben in verschillende leefsituaties. Zij maakt onder andere gebruik van kennis van doelgroepen, ziektebeelden en problematieken, en combineert deze met specifieke vaardigheden zoals begeleidingsmethodieken en interventietechnieken. Door de combinatie van kennis en vaardigheden en het gebruik van standaardprocedures en methoden in complexe situaties is ze in staat de cliënt te ondersteunen bij het omgaan met de ziekte of stoornis in het dagelijks leven en/of in de maatschappij en het zo zelfstandig mogelijk functioneren.
De Begeleider specifieke doelgroepen werkt in complexe situaties waar veranderingen in het gedrag van de cliënt(en) en in (ondersteunings)vragen veelvuldig voorkomen. Hierbij moet zij steeds opnieuw bepalen of de zorg en ondersteuning is afgestemd op de situatie en de cliënt. Zij vervult haar taken soms in een stand-alone situatie.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De begeleider specifieke doelgroepen biedt zelfstandig of in teamverband zorg en ondersteuning aan specifieke doelgroepen. Ze is verantwoordelijk voor haar eigen werkzaamheden met betrekking tot verzorging, begeleiding en ondersteuning van de cliënt. Ze maakt vaak deel uit van een (multidisciplinair) team. Het team is als geheel betrokken bij de ondersteuning van de cliënt c.q. de groep cliënten. Als ze solistisch werkt, moet ze terug kunnen vallen op collega's bij bijvoorbeeld extreme agressie van cliënt of naastbetrokkenen. De begeleider specifieke doelgroepen werkt onder regie en eindverantwoordelijkheid van het team of van een functionaris van de organisatie. Relevante informatie, die ze tijdens haar werkzaamheden verkrijgt, geeft ze door aan haar leidinggevende, (multidisciplinair) team en collega's.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:
- heeft kennis van de belangrijkste paradigma's in de (geschiedenis van de) gezondheidszorg en de betekenis daarvan voor de beroepsuitoefening
- heeft kennis van het begeleiden van cliënten bij veranderingsprocessen
- heeft kennis van het opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk
- heeft kennis van ketenzorg
- kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven
- kan handelen volgens het branchespecifieke kwaliteitskader
- kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en -protocollen
- kan kennis van branchespecifieke methodieken toepassen
- kan kennis van groepsdynamica toepassen
- kan omgaan met protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken

P2-K1-W1 Levert een bijdrage aan het ondersteuningsplan

Omschrijving

De begeleider specifieke doelgroepen levert een bijdrage aan het samen met de cliënt opstellen van het ondersteuningsplan. Ze houdt hierbij rekening met andere hulp, zorg of diensten en de verwevenheid van de

P2-K1-W1 Levert een bijdrage aan het ondersteuningsplan

aandoening met de verschillende levensgebieden. Ze verzamelt gegevens over de cliënt uit observaties, gesprekken en schriftelijke verslagleggingen. Zij consulteert collega's over mogelijke begeleidingsdoelen en -methodieken. Op basis van de verkregen informatie begeleidt ze de cliënt bij het formuleren van zijn doelen en prioriteiten. Samen met de cliënt en in afstemming met collega's kiest ze het soort activiteiten en de vorm van begeleiding die bijdragen aan het bereiken van de doelstellingen. Ze legt haar bijdrage aan het ondersteuningsplan schriftelijk vast. Ze vraagt aan de cliënt of hij akkoord gaat met haar bijdrage aan het ondersteuningsplan en stelt samen met de eindverantwoordelijke haar bijdrage aan het ondersteuningsplan vast.

Resultaat

De bijdrage aan het ondersteuningsplan is samen met de cliënt opgesteld, het voldoet aan de professionele eisen en het is vastgesteld door de eindverantwoordelijke.

Gedrag

De begeleider specifieke doelgroepen:
- vraagt actief de mening van de cliënt, naastbetrokkenen en collega's over de bijdrage aan het ondersteuningsplan;
- combineert effectief de gegevens over de cliënt uit verschillende bronnen tot bruikbare informatie;
- bekijkt doelbewust de wensen en behoeften van de cliënt in relatie tot de mogelijke activiteiten en vormen van ondersteuning;
- is er actief op gericht zoveel mogelijk aan de wensen, verwachtingen en behoeften van de cliënt te voldoen;
- formuleert duidelijk en kernachtig informatie in het ondersteuningsplan.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

P2-K1-W2 Begeleidt specifieke doelgroepen en hun naastbetrokkenen bij (dagelijkse) activiteiten

Omschrijving

De begeleider specifieke doelgroepen bereidt activiteiten voor door te zorgen dat materialen en middelen aanwezig zijn en informeert de cliënten over de activiteit. De activiteiten kunnen variëren afhankelijk van de behoeften en wensen van de cliënt zoals een maaltijd (voor)bereiden, muziek maken of sporten. Ze betrekt zoveel mogelijk de naastbetrokkenen bij de (dagelijkse) activiteiten. Bij aanvang van een activiteit geeft ze indien nodig uitleg of instructie over de activiteit aan de cliënten en laat onder andere voorbeelden, keuzemogelijkheden en alternatieven zien. Ze demonstreert zo nodig het gebruik van materialen en middelen. Tijdens de activiteit bewaakt ze de voortgang en motiveert de cliënt(en) om de gestelde doelen te behalen en zich te houden aan afgesproken regels. Ze blijft steeds controleren of de activiteit blijft aansluiten bij de wensen en de mogelijkheden van de cliënt(en). Ze schakelt flexibel en continu tussen de individuele cliënt en de groep cliënten. Ze observeert en dealt met de groepsdynamiek en het gedrag van de cliënten. Ze bevordert een goed groepsklimaat. Ze ziet toe dat de cliënten prettig met elkaar omgaan tijdens de activiteit. Is dit niet het geval dan bespreekt ze dit in de groep.

Resultaat

De cliënt is gestimuleerd om zijn begeleidingsdoelen te realiseren. Cliënten hebben in een groep waarin ze veilig zijn en prettig met elkaar omgaan, (dagelijkse) activiteiten uitgevoerd.

Gedrag

De begeleider specifieke doelgroepen:
- bereidt de activiteiten ruim op tijd voor;
- schat de benodigde tijd voor de activiteiten realistisch in;
- kiest de juiste materialen en middelen voor de activiteiten die zij organiseert;
- gaat zorgvuldig en netjes met de materialen en middelen om;
- schept zorgvuldig kansen en mogelijkheden voor cliënten om zich te ontwikkelen;
- geeft opbouwende feedback om cliënten met enthousiasme en een positieve instelling activiteiten aan te laten pakken;
- stemt haar communicatie, gedrag en begeleidingsvormen af op de cliënt(en);
- maakt haar aanpak van de dagelijkse activiteiten tijdig bespreekbaar.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Samenwerken en overleggen, Materialen en middelen inzetten, Plannen en organiseren, Presenteren

P2-K1-W3 Ondersteunt de cliënt gericht op zelfmanagement en/of maatschappelijke participatie
Omschrijving
De begeleider specifieke doelgroepen stimuleert de cliënt tot deelname aan activiteiten ter bevordering van de regie over zijn eigen leven (zelfmanagement) bij o.a. de persoonlijke verzorging, wonen en huishouden en deelname aan de maatschappij. Zij begeleidt de cliënt en let hierbij op de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de cliënt. Zij gaat na wat de mogelijkheden, wensen, behoeften en verwachtingen van de cliënt zijn ten aanzien van maatschappelijke participatie. Zij bespreekt met de cliënt wat hij nodig heeft aan ondersteuning en wat het beste bij hem aansluit. Zij signaleert veranderingen in de situatie van de cliënt en past in overleg met de cliënt de zorg en ondersteuning aan. Zij verwijst waar nodig en werkt samen met andere zorgverleners.
Resultaat
Het zelfmanagement en/of de maatschappelijke participatie van de cliënt is versterkt. De uitgevoerde activiteiten hebben een bijdrage geleverd aan het realiseren van ondersteuningsdoelen.
Gedrag
De begeleider specifieke doelgroepen: - schept zorgvuldig kansen en mogelijkheden voor de cliënt om zijn zelfstandigheid en zelfredzaamheid te vergroten; - motiveert de cliënt doelbewust om zijn maatschappelijke participatie te behouden en/of te vergroten; - controleert actief of er aan de wensen, behoeften en verwachtingen van de cliënt wordt voldaan; - onderneemt tijdig actie wanneer de cliënt signalen van overbelasting toont. De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

P3 Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg

Mbo-niveau

4

Typering van het beroep

Typerend voor persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg is dat ze zorg en ondersteuning biedt aan mensen van alle leeftijden met verstandelijke, lichamelijke, zintuiglijke of meervoudige beperkingen. Zij heeft hierbij aandacht voor verschillende soorten problemen, namelijk:
- problemen die het gevolg van een beperking of ziekte zijn;
- problemen die door het leven zijn ontstaan maar die door de beperking of ziekte zijn vergroot;
- problemen die het gevolg zijn van het zorgsysteem.

De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg richt zich afhankelijk van de cliënt en de situatie op het leren leven met de beperking, het behouden of vergroten van de eigen regie, het bevorderen van het welbevinden (kwaliteit van leven) en/of het zo veel mogelijk voorkomen van ongemak.
De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg heeft een helikopterview, houdt landelijke ontwikkelingen in de gaten en werkt op meso- en macroniveau. Zij is initiatiefrijk en hoffelijk, ziet kansen en pakt deze op. Ze bedenkt creatieve oplossingen voor nieuwe vraagstukken, ook in zeer complexe en weinig stabiele situaties. Zij gaat professioneel om met haar gevoelens en emoties bij weerstand, tegenslag en kritische situaties. Zij geeft goed haar grenzen aan, zowel naar de cliënt als naar zichzelf.

Beroepsvereisten

Nee

P3-K1 Bieden van zorg en ondersteuning in de gehandicaptenzorg

Complexiteit

De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg beschikt over brede specialistische kennis en vaardigheden om zorg en ondersteuning te bieden aan cliënten van alle leeftijden met een of meerdere beperkingen. Bij deze cliënten komt vaak psychiatrische, psychosociale en/of gedragsproblematiek voor. Zij maakt gebruik van brede specialistische kennis, zoals kennis van doelgroepen en medische kennis, en combineert deze met specifieke vaardigheden zoals begeleidingsmethodieken en interventietechnieken. Door de combinatie van kennis en vaardigheden, het gebruik van standaardwerkwijzen en het ontwikkelen van aangepaste of nieuwe werkwijzen is ze in staat werkzaamheden te coördineren, verpleegtechnische handelingen bekwaam uit te voeren en sluit haar ondersteuning zoveel mogelijk aan bij de wensen en mogelijkheden van de cliënt(en).
De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg werkt in complexe situaties waar veranderingen in het gedrag van de cliënt(en) en in (ondersteunings)vragen veelvuldig voorkomen. Dit doet een beroep op haar improvisatievermogen om onverwachte en nieuwe situaties naar eigen inzicht adequaat af te handelen. Zij vervult haar taken ook in stand-alone situaties. Bij calamiteiten of onregelmatigheden, bijvoorbeeld bij extreme agressie van cliënt of naastbetrokkenen, moet ze snel verantwoorde keuzes maken.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg werkt in teamverband en solistisch. Zij zorgt zelfstandig, in afstemming met de cliënt en/of naastbetrokkenen, voor een passend ondersteunings- en activiteitenplan. Zij handelt zelfstandig op het gebied van persoonlijke verzorging, wonen en huishouden, dagbesteding en het voeren van de regie. De begeleiding en de uitvoering van activiteiten voert zij zelfstandig uit. Zo nodig schakelt zij zelfstandig anderen in. Zij coördineert activiteiten en werkzaamheden, voert beheertaken uit en geeft begeleiding aan nieuwe collega's, stagiaires en vrijwilligers. Zij is verantwoordelijk voor haar eigen werkzaamheden, waaronder het bekwaam uitvoeren van verpleegtechnische handelingen, en draagt gedeelde verantwoordelijkheid voor het resultaat van het werk van anderen.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:
- heeft brede kennis van het beleid van zorginstellingen ten aanzien van seksualiteit, kinderwens en ouderschap van cliënten
- heeft brede kennis van het persoonlijke levensverhaal van cliënten en hoe dit kan worden benut in de begeleiding van de cliënt
- heeft inzicht in de ontwikkeling en de verschillende levensfasen van cliënten en de levensvragen die hierbij een rol spelen

P3-K1 Bieden van zorg en ondersteuning in de gehandicaptenzorg

- heeft inzicht in hoe op aangepaste wijze gezond gedrag kan worden gestimuleerd en kennis hierover aan cliënten kan worden overgedragen
- heeft kennis van de belangrijkste paradigma's in de (geschiedenis van de) GHZ en de betekenis daarvan voor de beroepsuitoefening
- heeft kennis van randvoorwaarden en ondersteuning die nodig is voor de toegankelijkheid en bereikbaarheid van voorzieningen en media voor cliënten
- heeft specialistische kennis van de mogelijkheden voor gezond eten en drinken, bewegen, ontspanning en rust voor verschillende doelgroepen
- heeft specialistische kennis van de relatie tussen functioneren, activiteiten en participatie zoals beschreven in het ICF
- heeft specialistische kennis van de specifieke leer- en ondersteuningsbehoeften bij cliënten
- heeft specialistische kennis van het begeleiden van cliënten bij veranderingsprocessen
- heeft specialistische kennis van het lichamelijk, verstandelijk en zintuiglijk functioneren en het sociaal-emotioneel, adaptief en cognitief vermogen van cliënten
- heeft specialistische kennis van het opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk
- heeft specialistische kennis van ketenzorg
- heeft specialistische kennis van kwaliteit van bestaan, autonomie en empowerment
- heeft specialistische kennis van motivatietechnieken
- heeft specialistische kennis van samenlevingsgericht werken
- kan actuele benaderingswijzen toepassen in de ondersteuning van cliënten
- kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven
- kan de mogelijkheden en beperkingen van cliënten inschatten en de begeleiding hierop aanpassen
- kan handelen volgens het branchespecifieke kwaliteitskader
- kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en -protocollen
- kan omgaan met protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken
- kan specialistische kennis van branchespecifieke methodieken toepassen
- kan specialistische kennis van groepsdynamica toepassen
- kan stemmingswisselingen en –stoornissen herkennen en hierop anticiperen

P3-K1-W1 Stelt het ondersteuningsplan op

Omschrijving

De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg stelt voor en/of met de cliënt het ondersteuningsplan op. Ze consulteert collega's over mogelijke begeleidingsdoelen en -methodieken. Op basis van de verkregen informatie stelt ze samen met de cliënt de doelen voor de ondersteuning vast en kiest ze het soort activiteiten, de technologische hulpmiddelen en de vorm van begeleiding die bijdraagt aan het bereiken van de doelstellingen. Op basis van de wensen van de cliënt en de aandachtspunten van de collega's werkt zij het ondersteuningsplan uit met doelstellingen, activiteiten en evaluatiemomenten en -criteria. Ze legt het ondersteuningsplan ter instemming voor aan de cliënt en het (multidisciplinair) team, en indien van toepassing aan naastbetrokkenen. Ze licht het plan toe en motiveert gemaakte keuzes. Zo nodig stelt ze het plan bij.

Resultaat

Een passend, realistisch en professioneel ondersteuningsplan dat haalbaar is met de beschikbare (financiële) middelen en dat de instemming heeft van de cliënt en het (multidisciplinair) team, en indien van toepassing van naastbetrokkenen.

Gedrag

De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg:
- combineert effectief gegevens uit verschillende bronnen tot bruikbare informatie;
- analyseert nauwkeurig de verkregen informatie over de cliënt;
- vertaalt doelbewust, zo mogelijk samen met de cliënt, wensen en mogelijkheden van de cliënt naar concrete activiteiten en de inzet van technologische hulpmiddelen die aansluiten bij de leeftijd, achtergrond en ontwikkelingsfase van de cliënt;
- stelt, zo mogelijk samen met de cliënt, duidelijke en realistische doelen die aansluiten bij de mogelijkheden van de cliënt en de organisatie;
- formuleert duidelijk en kernachtig doelen, tijdpad, frequentie, aard van de ondersteuning, evaluatiemomenten en –criteria;
- plant activiteiten in het ondersteuningsplan realistisch in de tijd;

P3-K1-W1 Stelt het ondersteuningsplan op

- bouwt het ondersteuningsplan op een logische en gestructureerde wijze op;
- hanteert in het ondersteuningsplan correcte taal, spelling en grammatica.
De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Analyseren, Plannen en organiseren, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

P3-K1-W2 Ondersteunt cliënt/naastbetrokkenen bij het voeren van de regie

Omschrijving

De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg zorgt, indien haalbaar, dat de cliënt en zo nodig naastbetrokkenen de regie voeren. Zij houdt in overleg met de cliënt overzicht over alle activiteiten met en rondom de cliënt. Zij beoordeelt steeds of de cliënt zelf de regie kan voeren of dat deze gedeeltelijk of geheel overgenomen dient te worden door naastbetrokkenen of door een professional.
De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg analyseert de draagkracht van naastbetrokkenen en treedt op als aanspreekpunt voor de cliënt en derden. Zij maakt afspraken met de cliënt over wat hij zelf doet en waarvoor diensten van naastbetrokkenen en/of interne of externe deskundigen ingezet worden en coördineert de activiteiten rond de regie over het eigen leven van de cliënt. Ze schakelt continu ten aanzien van begeleidingsmethodieken en gesprekstechnieken, afgestemd op de cliënt en naastbetrokkenen. Zij schakelt deskundigen in om de gestelde doelen of diensten te helpen realiseren. Zij informeert de cliënt over de geplande ondersteuning en de gemaakte afspraken en koppelt informatie over de cliënt terug aan de betrokken begeleiders. Ze monitort de kwaliteit en de continuïteit van de regie van de cliënt over zijn eigen leven en bespreekt deze met de cliënt en naastbetrokkenen.

Resultaat

De cliënt heeft passende ondersteuning ontvangen bij het voeren van de regie over zijn eigen leven. Indien dit niet haalbaar is gebleken, heeft de persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg de regie in handen gelegd van een of meer naastbetrokkenen van de cliënt of een professional.

Gedrag

De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg:
- houdt, in overleg met de cliënt, adequaat (mede) overzicht over alle activiteiten en de inzet van technologische hulpmiddelen;
- maakt concrete afspraken met collega's, deskundigen en naastbetrokkenen;
- voorziet collega's, deskundigen en naastbetrokkenen tijdig van informatie en aanwijzingen voor de geplande ondersteuning;
- legt op een begrijpelijke manier verantwoording af over het ondersteuningsaanbod aan de cliënt en naastbetrokkenen;
- creëert gericht draagvlak en betrokkenheid voor de manier waarop de regie gevoerd wordt over het leven van de cliënt;
- leidt met een deskundige en bevlogen uitstraling gesprekken of discussies in duidelijke banen, waarbij ze verschillende benaderingen tot elkaar brengt en onderhandelingstechnieken toepast;
- stimuleert de cliënt en andere betrokkenen in actie te komen om de cliënt zo veel mogelijk de regie over zijn eigen leven te laten voeren of, indien nodig en haalbaar, naastbetrokkenen de regie te laten overnemen.
- draagt relevante onderdelen van haar expertise op een begrijpelijke manier over aan betrokkenen;
- besteedt proactief aandacht aan de balans tussen draagkracht en draaglast van de cliënt en naastbetrokkenen.
De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Overtuigen en beïnvloeden, Vakdeskundigheid toepassen, Begeleiden, Samenwerken en overleggen

P3-K1-W3 Ondersteunt en motiveert een groep cliënten bij activiteiten

Omschrijving

De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg ontwikkelt en organiseert activiteiten. Indien van toepassing draagt zij in samenspraak met cliënten en collega’s zorg voor het afzetten van gemaakte producten en biedt zij ondersteuning bij het beheren van het cliëntenbudget. Ze zorgt ervoor dat gereedschappen, materialen en apparatuur aanwezig zijn en informeert de cliënten over de activiteit. Bij aanvang van een activiteit geeft ze uitleg of instructie over de activiteit aan de cliënten en laat onder andere voorbeelden, keuzemogelijkheden en alternatieven zien. Ze demonstreert zo nodig het gebruik van gereedschappen, apparatuur en materialen. Tijdens de activiteit speelt zij in op de mogelijkheden, wensen, behoeften en problemen van de cliënt en de groep en zo nodig stelt zij de activiteit bij. Zij bewaakt de voortgang en zorgt dat cliënten de gestelde doelen kunnen behalen. Ze schakelt flexibel en continu tussen de individuele cliënt en de groep cliënten. Ze observeert en dealt met de

P3-K1-W3 Ondersteunt en motiveert een groep cliënten bij activiteiten

groepsdynamiek en het gedrag van de cliënten. Indien nodig bespreekt ze dit in de groep. Zo zorgt zij bijvoorbeeld dat de cliënten leren omgaan met anderen en met sociale media, en dat zij zich houden aan afgesproken (gedrags)regels. Ze rapporteert bijzonderheden en veranderingen in het gedrag.

Resultaat

Cliënten hebben in een groep, waarin ze veilig zijn en prettig met elkaar omgaan, dagactiviteiten uitgevoerd. Ze zijn gestimuleerd om hun ondersteuningsdoelen te realiseren. Zo nodig is actie ondernomen om de kwaliteit en de continuïteit van de activiteit te waarborgen.

Gedrag

De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg:
- schept adequaat kansen en mogelijkheden voor cliënten om hun doelen te bereiken;
- geeft opbouwende feedback op gedrag van cliënten (onderling) om een positieve instelling te bevorderen en hun ontwikkeling (inclusief de sociale ontwikkeling) te stimuleren;
- overlegt tijdens activiteiten tijdig over haar aanpak;
- probeert binnen haar bevoegdheden problemen en knelpunten eerst zelf op te lossen voordat anderen worden geraadpleegd;
- kiest de juiste materialen en middelen voor de activiteiten die zij organiseert;
- gaat zorgvuldig en netjes om met de materialen en middelen;
- bereidt de activiteit ruim op tijd voor;
- gebruikt indicatoren om de voortgang te meten.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Samenwerken en overleggen, Materialen en middelen inzetten, Plannen en organiseren, Beslissen en activiteiten initiëren

P3-K1-W4 Ondersteunt de cliënt bij het leggen en onderhouden van contacten en betrekt naastbetrokkenen

Omschrijving

De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg inventariseert de sociale behoefte van de cliënt en bedenkt samen met de cliënt hoe aan deze behoefte voldaan kan worden. Zij bereidt de cliënt voor op gesprekken en traint hem in sociale vaardigheden. Zij motiveert en activeert de cliënt om zelf contacten te leggen en te onderhouden om zo zijn zelfredzaamheid en zijn maatschappelijke participatie te vergroten. Zij benadert nieuwe mensen/organisaties met als doel een rol te vervullen in het netwerk van de cliënt. Zij voert gesprekken met naastbetrokkenen van de cliënt, betrekt hen bij beslissingen en stimuleert hen om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de cliënt. Zij zorgt dat naastbetrokkenen delen van de ondersteuning kunnen overnemen.

Resultaat

Cliënt heeft passende ondersteuning ontvangen bij het leggen en onderhouden van contacten en naastbetrokkenen zijn betrokken bij de ontwikkeling van de cliënt.

Gedrag

De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg:
- geeft de cliënt opbouwende feedback op zijn gedrag en de wijze waarop hij zich opstelt ten opzichte van anderen;
- geeft duidelijke adviezen aan de cliënt m.b.t. de omgang met sociale media en internet;
- geeft naastbetrokkenen gericht advies over de uitvoering van (delen van) de ondersteuning en het voorkomen van overbelasting;
- draagt haar expertise met betrekking tot de aanpak en begeleiding van de cliënt en zijn “ziektebeeld” op een begrijpelijke manier over aan naastbetrokkenen;
- past gedrag en omgangsvormen adequaat aan op naastbetrokkenen;
- stemt haar communicatie adequaat af op de wensen en mogelijkheden van de cliënt (verbaal, non-verbaal en pre-verbaal);
- stemt haar communicatie adequaat af op naastbetrokkenen, ook als zij verschillen qua cultuur of achtergrond.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Vakdeskundigheid toepassen, Omgaan met verandering en aanpassen

P3-K1-W5 Voert verpleegtechnische handelingen uit

Omschrijving

De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg voert, daar waar het voorkomt, verpleegtechnische handelingen uit binnen haar bevoegdheden en met inachtneming van de noodzakelijke voorzorgsmaatregelen, procedures en voorschriften. Voordat ze de verpleegtechnische handelingen uitvoert, controleert zij de gezondheidssituatie en de psychische gesteldheid van de cliënt. Ze controleert zo nodig de vitale functies. Ze creëert de voorwaarden waardoor ze de verpleegtechnische handelingen optimaal kan uitvoeren. Ze stemt af op de cliënt en neemt vooraf en tijdens de uitvoering van de verpleegtechnische handeling(en) bijvoorbeeld angst en onzekerheid weg door uitleg over wat, waarom en hoe ze de handeling(en) uitvoert. Zij observeert de gezondheidstoestand van de cliënt, signaleert wijzigingen en bijwerkingen en rapporteert deze.

Hieronder een overzicht van de verpleegtechnische handelingen die zij moet beheersen:
- medicijnen checken (dosering etc.), registreren, distribueren;
- medicijnen toedienen: oraal, rectaal, via de huid, via de slijmvliezen, via de luchtwegen;
- eerste hulp verlenen bij verwondingen, vergiftigingen, verstikking, verslikken.

Resultaat

De verpleegtechnische handelingen zijn op een professionele manier, volgens de wet- en regelgeving uitgevoerd.

Gedrag

De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg:
- voert alleen verpleegtechnische handelingen uit waarvoor zij bekwaam is (bekwaam wil zeggen dat de uitvoerder op het moment van uitvoering de noodzakelijke kennis en vaardigheden bezit. Onbekwaam betekent onbevoegd en dus strafbaar);
- vormt zich snel een beeld van de lichamelijke en psychische gesteldheid van de cliënt;
- kiest de geschikte materialen en hulpmiddelen voor de uit te voeren verpleegtechnische handelingen;
- gebruikt materialen en hulpmiddelen voor de uit te voeren verpleegtechnische handelingen effectief, efficiënt, zorgvuldig en veilig;
- voorziet in een optimaal controlesysteem voor de uit te voeren verpleegtechnische handelingen;
- voert de verpleegtechnische handelingen deskundig uit volgens veiligheidsvoorschriften, protocollen, bevoegdheden en wettelijke kaders, waaronder de wet BIG;
- schakelt zo nodig de arts (of leidinggevende) tijdig in.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

P3-K1-W6 Voert beheertaken uit

Omschrijving

De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg voert beheertaken uit en levert daardoor een praktische en structurele bijdrage aan het eigen functioneren en dat van de organisatie. Zij houdt rekening met de financiële middelen, de richtlijnen en de cultuur van de organisatie. Zij voert voorraadbeheer van (voorlichting/kantoor)materialen, (hulp)middelen en instrumentarium. Zij plaatst bestellingen en controleert binnengekomen leveringen op juistheid en kwaliteit. Zij checkt voorraad op bewaarcondities/verloopdatum. Zij ziet toe op de uitvoering van het onderhoud van apparatuur, materiaal en werkruimte. Zij bewaakt het budget voor de activiteiten en cliënten, en levert (financiële) rapportages. Zij onderhoudt in het kader van beheertaken externe contacten namens de organisatie, bijvoorbeeld met leveranciers.

Resultaat

De voorraad van (voorlichtings/kantoor)materialen, (hulp)middelen en instrumentarium is op peil en de apparatuur is in goede staat. Met behulp van de beschikbare (financiële) middelen zijn de specifieke werkzaamheden optimaal verricht.

Gedrag

De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg:
- Registreert volgens de richtlijnen van de organisatie zorgvuldig alle benodigde (financiële) gegevens;
- houdt bij de keuze van materialen en middelen rekening met mogelijkheden, beperkingen, beschikbaarheid en kosten;
- maakt regelmatig budget gerelateerde afwegingen tussen kosten en baten;

P3-K1-W6 Voert beheertaken uit

- plaatst tijdig en nauwkeurig bestellingen;
- onderhoudt en investeert adequaat in contacten met leveranciers en dienstverleners.
De onderliggende competenties zijn: Materialen en middelen inzetten, Bedrijfsmatig handelen, Relaties bouwen en netwerken, Instructies en procedures opvolgen

P3-K1-W7 Voert coördinerende taken uit

Omschrijving

De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg voert coördinerende taken uit. Zij maakt een planning en verdeelt de werkzaamheden. Zij draagt zorg voor randvoorwaarden en bepaalt de prioriteiten binnen de werkzaamheden. Zij coördineert de werkzaamheden van de verschillende collega's en zorgt voor procesbewaking. Zij geeft collegiale feedback. Zij deelt kennis en ervaring met collega's en deskundigen binnen en buiten de organisatie. Zij zorgt voor een goede afstemming met deskundigen vanuit andere disciplines, continuïteit van de hulpverlening en ondersteuning bij de werkzaamheden.

Resultaat

De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg heeft de hulpverlening zodanig georganiseerd en gecoördineerd dat de kwaliteit, continuïteit en eenduidigheid bij collega's en in de hulpverlening gewaarborgd zijn.

Gedrag

De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg:
- raadpleegt tijdig en regelmatig collega's en andere deskundigen;
- deelt proactief haar kennis en ervaringen met collega's en andere deskundigen;
- zorgt voor een effectieve verdeling van taken door rekening te houden met capaciteit, middelen, heldere rolverdeling, evenwichtige verdeling van de werkbelasting en afstemming;
- geeft heldere en relevante informatie/ instructies;
- signaleert tijdig mogelijke knelpunten en problemen zodat werkzaamheden kunnen worden afgerond binnen de beschikbare tijd;
- monitort effectief de voortgang;
- spreekt zo nodig collega's aan op functioneren door het geven van constructieve feedback.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Plannen en organiseren, Aansturen, Begeleiden

P3-K1-W8 Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers

Omschrijving

De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg werkt nieuwe collega's in en begeleidt studenten, stagiaires en/of vrijwilligers. Ze kiest in overleg een passende wijze van begeleiden. Zij instrueert, geeft aanwijzingen en adviezen en coacht hen. Ze geeft feedback op hun leeractiviteiten, beroepsmatig handelen en voortgang.

Resultaat

De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg heeft er door middel van passende begeleiding voor gezorgd dat de expertise van de nieuwe collega's, stagiair(e)s en/of vrijwilligers optimaal is ingezet.

Gedrag

De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg:
- stimuleert actief nieuwe collega's, studenten en/of stagiaires om zich te ontwikkelen;
- nodigt collega's, studenten, stagiaires en/of vrijwilligers actief uit tot het inbrengen van eigen opvattingen, ideeën en tot het stellen van vragen;
- stemt de begeleiding doelbewust af op diversiteit;
- maakt concrete afspraken over te behalen leerdoelen en resultaten;
- geeft heldere instructies;
- reageert adequaat op non-verbale signalen en op uitingen;
- beoordeelt zo objectief mogelijk het beroepsmatig handelen van studenten en/of stagiaires.

De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Begeleiden, Aandacht en begrip tonen, Vakdeskundigheid toepassen

P4 Agogisch medewerker GGZ

Mbo-niveau

4

Typering van het beroep

Typerend voor de agogisch medewerker GGZ is dat zij ondersteuning biedt aan cliënten van alle leeftijden met psychische of psychiatrische ziektebeelden en/of stoornissen of een verslaving, met vaak meerdere problemen binnen verschillende levensgebieden. De cliënten hebben één of meerdere geestelijke gezondheidsproblemen die hun lichamelijk, psychisch, sociaal en maatschappelijk functioneren beïnvloeden. Opnames in GGZ-instellingen worden zwaarder, de agogisch medewerker GGZ moet hier goed mee om kunnen gaan.
De agogisch medewerker GGZ is initiatiefrijk, creatief en weet van aanpakken. Dit betekent dat ze kansen ziet en deze kansen kan oppakken en dat ze creatieve oplossingen weet te bedenken voor nieuwe vraagstukken.
De agogisch medewerker GGZ heeft een niet-stigmatiserende houding en richt zich op het ondersteunen van het herstelproces, vergroten van de zelfredzaamheid, zoveel mogelijk zelfstandig functioneren bij de dagelijkse bezigheden en maatschappelijke participatie. Zij biedt deze ondersteuning in afstemming en samenwerking met de cliënt en betrekt de omgeving. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden fungeert zij als voorbeeld voor de cliënt. Zij houdt haar gevoelens bij weerstand, bij tegenslag, in moeilijke situaties en bij tijdsdruk onder controle. Ze treedt creatief en handelend op in onverwachte, mogelijk escalerende situaties en brengt daarbij haar mogelijkheden en grenzen duidelijk naar voren.

Beroepsvereisten

Nee

P4-K1 Bieden van ondersteuning in de geestelijke gezondheidszorg

Complexiteit

De agogisch medewerker GGZ beschikt over brede en specialistische kennis en vaardigheden om herstel ondersteunende ondersteuning te bieden aan cliënten met een veelvoud aan problemen, die in onderlinge samenhang moeten worden aangepakt. Zij maakt gebruik van brede specialistische kennis, zoals kennis van doelgroepen, behandelingen en therapieën, en combineert deze met specifieke vaardigheden zoals begeleidingsmethodieken en interventietechnieken. Door de combinatie van kennis en vaardigheden, het gebruik van standaardwerkwijzen en het ontwikkelen van aangepaste of nieuwe werkwijzen is ze in staat de herstel ondersteunende begeleiding te bieden, te coördineren en aan te passen aan de wensen, behoeften en mogelijkheden van de cliënt.
De agogisch medewerker GGZ werkt in complexe en onvoorspelbare situaties. Ze schakelt continu ten aanzien van begeleidingsmethodieken en gesprekstechnieken, afgestemd op de gemoedstoestand, wensen en mogelijkheden van de cliënt. Dit doet een beroep op haar improvisatievermogen om onverwachte en nieuwe situaties naar eigen inzicht adequaat af te handelen. Bij calamiteiten of onregelmatigheden, bijvoorbeeld bij extreme agressie van cliënt of naastbetrokkenen, moet ze snel verantwoorde keuzes maken.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De agogisch medewerker GGZ heeft een grote verantwoordelijkheid. Zij zorgt in samenwerking met de cliënt en/of naastbetrokkenen en collega's voor een passend ondersteuningsplan. Zij handelt zelfstandig op het gebied van persoonlijke verzorging, wonen en huishouden, dagbesteding en het ondersteunen en stimuleren van het eigen herstel van de cliënt. De uitvoering van activiteiten voert zij zelfstandig uit. Voor de uitvoering van (bepaalde) activiteiten schakelt zij zo nodig zelfstandig anderen in. Zij coördineert activiteiten en werkzaamheden en geeft begeleiding aan nieuwe collega's, stagiaires en vrijwilligers. Zij is verantwoordelijk voor haar eigen werkzaamheden en draagt gedeelde verantwoordelijkheid voor het resultaat van het werk van anderen.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:
- heeft brede kennis van de factoren die van invloed zijn op de geestelijke gezondheid
- heeft brede kennis van de uitgangspunten van Herstel Ondersteunende Zorg (HOZ) in de GGZ
- heeft brede kennis van psychische en psychiatrische ziektes en stoornissen in relatie tot de sociale context
- heeft brede kennis van systeemgerichte methodieken in de GGZ
- heeft brede kennis van verslavingszorg en forensische zorg
- heeft kennis van de belangrijkste paradigma's in de (geschiedenis van de) GGZ en de betekenis daarvan voor de beroepsuitoefening
- heeft specialistische kennis van het begeleiden van cliënten bij veranderingsprocessen

P4-K1 Bieden van ondersteuning in de geestelijke gezondheidszorg

- heeft specialistische kennis van het opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk
- heeft specialistische kennis van ketenzorg
- heeft specialistische kennis van motivatietechnieken
- kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven
- kan handelen volgens het branchespecifieke kwaliteitskader
- kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en -protocollen
- kan omgaan met protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken
- kan specialistische kennis van branchespecifieke methodieken toepassen
- kan specialistische kennis van groepsdynamica toepassen

P4-K1-W1 Levert een bijdrage aan het ondersteuningsplan

Omschrijving

De agogisch medewerker GGZ levert een bijdrage aan het samen met de cliënt opstellen van het ondersteuningsplan. Ze houdt hierbij rekening met andere hulp, zorg of diensten en de verwevenheid van de aandoening met de verschillende levensgebieden. Ze verzamelt gegevens over de cliënt uit observaties, gesprekken en schriftelijke verslagleggingen. Ze formuleert conclusies over het lichamelijk, psychisch en/of sociaal welbevinden. Zij consulteert collega's over mogelijke begeleidingsdoelen en -methodieken. Op basis van de verkregen informatie begeleidt ze de cliënt bij het formuleren van zijn doelen en prioriteiten. Samen met de cliënt kiest ze het soort activiteiten en de vorm van begeleiding die bijdragen aan het bereiken van de doelstellingen. Ze legt haar bijdrage aan het ondersteuningsplan schriftelijk vast. Ze vraagt aan de cliënt of hij akkoord gaat met het ondersteuningsplan en stelt samen met de eindverantwoordelijke het ondersteuningsplan vast.

Resultaat

Het ondersteuningsplan is samen met de cliënt opgesteld, het voldoet aan de professionele eisen en het is vastgesteld door de eindverantwoordelijke.

Gedrag

De agogisch medewerker GGZ:
- vraagt actief de mening van collega's over de invulling van het ondersteuningsplan;
- analyseert nauwkeurig de verkregen informatie over de cliënt;
- combineert effectief de gegevens over de cliënt uit verschillende bronnen tot bruikbare informatie;
- bekijkt doelbewust de mogelijkheden, wensen en behoeften van de cliënt in relatie tot de mogelijke activiteiten en vormen van ondersteuning;
- is er actief op gericht zoveel mogelijk aan de wensen, verwachtingen en behoeften van de cliënt te voldoen;
- formuleert duidelijk en kernachtig doelen, tijdpad, frequentie, aard van de interventie, evaluatiemomenten en –criteria.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Analyseren, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

P4-K1-W2 Ondersteunt en stimuleert eigen herstel van de cliënt

Omschrijving

De agogisch medewerker GGZ motiveert en stimuleert de cliënt om zijn begeleidingsdoelen te behalen en de zelfredzaamheid en regie over het eigen leven te vergroten. Zij ondersteunt, daar waar nodig, de cliënt bij het maken van zijn eigen keuzes ten aanzien van zijn ondersteuning en behandeling. Ze stemt haar begeleidingsmethodieken en gesprekstechnieken af op de cliënt. Zij motiveert de cliënt om toe te werken naar rehabilitatie en (re)integratie. Zij bemiddelt tussen cliënt en potentiële werkplek, onderwijs of vereniging en treedt op bij conflicten als de cliënt daar zelf niet toe in staat is. Zij geeft de cliënt advies over manieren om zijn doelen te bereiken. Zij begeleidt de cliënt in het omgaan met organisaties die actief zijn in de hulp- en dienstverlening en geeft informatie over regelingen en voorzieningen. Zij begeleidt de cliënt in het omgaan met materiële en immateriële problemen. Zij schakelt met toestemming van de cliënt, waar nodig, naastbetrokkenen in om de regie te voeren wanneer de cliënt daartoe niet in staat is. In uitzonderlijke situaties (gevaar voor zichzelf of omgeving) neemt zij, onder eindverantwoordelijkheid van haar leidinggevende en i.s.m. het multidisciplinair team, zelf de regie, tijdelijk of permanent, gedeeltelijk of geheel over.

P4-K1-W2 Ondersteunt en stimuleert eigen herstel van de cliënt

Resultaat

De cliënt heeft passende herstelondersteuning ontvangen bij het hervinden, vergroten of behouden van de regie en het opnieuw inhoud en richting geven aan zijn leven.

Gedrag

De agogisch medewerker GGZ:
- schept actief kansen en mogelijkheden voor de cliënt om ander gedrag en andere vaardigheden te oefenen, doelen te bereiken en uitdagingen aan te gaan;
- bespreekt op een constructieve manier met de cliënt zijn gedrag en/of gemoedstoestand;
- werkt adequaat oplossingsgericht;
- stimuleert de cliënt en andere betrokkenen doelbewust om in actie te komen;
- geeft de cliënt op een duidelijke manier advies en informatie over het opbouwen en onderhouden van een sociaal en maatschappelijk netwerk;
- draagt relevante onderdelen van haar expertise op een begrijpelijke manier over aan collega's, deskundigen en naastbetrokkenen;
- maakt concrete afspraken met collega's, deskundigen en naastbetrokkenen;
- voorziet collega's en deskundigen tijdig van informatie en aanwijzingen;
- oefent actief invloed uit op het verloop van een gesprek of discussie door verschillende benaderingen tot elkaar te brengen en onderhandelingstechnieken toe te passen.

De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Begeleiden, Overtuigen en beïnvloeden, Vakdeskundigheid toepassen, Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren

P4-K1-W3 Begeleidt cliënten bij groepsgerichte activiteiten

Omschrijving

De agogisch medewerker GGZ initieert zowel creatieve als psycho-educatieve groepsactiviteiten die zo goed mogelijk aansluiten bij de wensen, mogelijkheden en kracht van de cliënten. Ze zorgt ervoor dat gereedschappen, materialen en apparatuur aanwezig zijn en informeert de cliënten over de activiteit. Bij aanvang van een activiteit geeft ze uitleg of instructie over de activiteit aan de cliënten en laat onder andere voorbeelden, keuzemogelijkheden en alternatieven zien. Bij creatieve activiteiten demonstreert ze zo nodig het gebruik van gereedschappen, apparatuur en materialen. Bij psycho-educatieve activiteiten leert ze de cliënten om te gaan met hun beperkingen. Tijdens de activiteit speelt zij in op de mogelijkheden, wensen en kracht van de cliënt en groep en zo nodig stelt zij de activiteit bij. Zij bewaakt de voortgang en ondersteunt en motiveert de cliënten om de gestelde doelen te behalen. Ze schakelt flexibel en continu tussen de individuele cliënt en de groep cliënten. Ze herkent en beïnvloed de groepsdynamiek en verdeelt tijdens de activiteit haar aandacht evenredig over de cliënten. Ze rapporteert over de bevindingen, de voortgang en bereikte resultaten aan haar leidinggevende of aan het (multidisciplinair) team.

Resultaat

Cliënten hebben in een groep, waarin ze veilig zijn en prettig met elkaar omgaan, activiteiten op sociaal en maatschappelijk gebied uitgevoerd.

Gedrag

De agogisch medewerker GGZ:
- schept adequaat kansen en mogelijkheden voor cliënten om zich te ontwikkelen, hun doelen te bereiken en uitdagingen aan te gaan;
- geeft opbouwende feedback op gedrag van cliënten (onderling) om een positieve instelling te bevorderen en hun ontwikkeling (inclusief de sociale ontwikkeling) te stimuleren;
- overlegt tijdens groepsgerichte activiteiten tijdig over haar aanpak;
- kiest de juiste materialen en middelen voor de activiteiten die zij organiseert;
- gaat zorgvuldig en netjes om met de materialen en middelen om;
- schat zorgvuldig de benodigde tijd in voor de activiteiten;
- neemt doelbewust het initiatief om van de geplande activiteit af te wijken als de situatie daar om vraagt;
- gebruikt adequaat indicatoren om de voortgang te meten.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Samenwerken en overleggen, Materialen en middelen inzetten, Plannen en organiseren, Beslissen en activiteiten initiëren

P4-K1-W4 Ondersteunt, informeert en stimuleert naastbetrokkenen

Omschrijving

De agogisch medewerker GGZ ondersteunt naastbetrokkenen bij het vergroten van hun draagkracht en bij het begrijpen van en leren omgaan met de psychosociale/psychiatrische problematiek van de cliënt. Zij bouwt een samenwerkingsrelatie op en ondersteunt naastbetrokkenen bij het omgaan met de gevolgen van de vaak complexe problemen en de gevolgen daarvan in het dagelijks leven van de cliënt. Zij betrekt naastbetrokkenen bij de ondersteuning van de cliënt, rekening houdend met de wens van de cliënt en de ondersteuning waar de betrokkenen behoefte aan hebben. Zij ondersteunt bij het vergroten van de draagkracht van naastbetrokkenen. Zij geeft voorlichting over bepaalde problematiek en de mogelijkheden om die aan te pakken. Zij maakt informatiemateriaal begrijpelijk en toegankelijk.

Resultaat

Naastbetrokkenen hebben passende ondersteuning ontvangen bij het omgaan met en het ondersteunen van de cliënt.

Gedrag

De agogisch medewerker GGZ:
- maakt doelbewust gebruik van de kennis, ervaring en deskundigheid van naastbetrokkenen;
- geeft naastbetrokkenen van de cliënt gericht advies over de uitvoering van (delen van) de ondersteuning en het voorkomen van overbelasting;
- biedt naastbetrokkenen van de cliënt doelbewust mogelijkheden om (delen van) de ondersteuning uit te voeren;
- draagt haar expertise met betrekking tot de aanpak en begeleiding van de cliënt op een begrijpelijke manier over aan naastbetrokkenen;
- past gedrag en omgangsvormen adequaat aan op naastbetrokkenen;
- stemt haar communicatie op naastbetrokkenen adequaat af, ook als zij verschillen qua cultuur of achtergrond.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Vakdeskundigheid toepassen, Omgaan met verandering en aanpassen, Samenwerken en overleggen

P4-K1-W5 Voert coördinerende taken uit

Omschrijving

De agogisch medewerker GGZ voert coördinerende taken uit. Zij maakt een planning en verdeelt de werkzaamheden. Zij draagt zorg voor randvoorwaarden en bepaalt de prioriteiten binnen de werkzaamheden. Zij coördineert de werkzaamheden van de verschillende collega's en zorgt voor procesbewaking. Het functioneren van de medewerkers is bespreekbaar doordat zij regelmatig contact heeft met de medewerkers en waardering toont voor hun ideeën en bijdragen. Zij deelt kennis en ervaring met collega's en deskundigen en onderhoudt een actief netwerk van contacten binnen en buiten de organisatie. Met behulp van het netwerk zorgt zij voor een goede afstemming met deskundigen vanuit andere disciplines, continuïteit van de dienstverlening en ondersteuning bij de werkzaamheden.

Resultaat

De agogisch medewerker GGZ heeft de dienstverlening zodanig georganiseerd en gecoördineerd dat de kwaliteit, continuïteit en eenduidigheid bij collega's en in de dienstverlening gewaarborgd zijn.

Gedrag

De agogisch medewerker GGZ:
- raadpleegt tijdig en regelmatig collega's en andere deskundigen in het kader van de coördinatie van de zorgverlening;
- deelt tijdig haar kennis en ervaringen met collega's en andere deskundigen vanuit andere disciplines;
- zorgt voor een goede verdeling van taken door rekening te houden met capaciteit, middelen, heldere rolverdeling, evenwichtige verdeling van de werkbelasting en afstemming;
- geeft heldere en relevante informatie/instructies aan collega's en betrokkenen;
- geeft opbouwende feedback op het functioneren van anderen;
- signaleert tijdig mogelijke knelpunten en problemen zodat werkzaamheden kunnen worden afgerond binnen de beschikbare tijd;
- monitort effectief de voortgang.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Plannen en organiseren, Begeleiden, Aansturen

P4-K1-W6 Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers
Omschrijving
De agogisch medewerker GGZ werkt nieuwe collega's in en begeleidt studenten, stagiaires en/of vrijwilligers. Ze kiest in overleg een passende wijze van begeleiden. Zij instrueert, geeft aanwijzingen en adviezen en coacht hen. Ze geeft feedback op hun leeractiviteiten, beroepsmatig handelen en voortgang.
Resultaat
De agogisch medewerker GGZ heeft er door middel van passende begeleiding voor gezorgd dat de expertise van de nieuwe collega's, stagiair(e)s en/of vrijwilligers optimaal is ingezet.
Gedrag
De agogisch medewerker GGZ: - stimuleert actief nieuwe collega's, studenten en/of stagiaires om zich te ontwikkelen; - nodigt collega's, studenten, stagiaires en/of vrijwilligers actief uit tot het inbrengen van eigen opvattingen, ideeën en tot het stellen van vragen; - stemt de begeleiding doelbewust af op diversiteit; - maakt concrete afspraken over te behalen leerdoelen en resultaten; - geeft heldere instructies; - reageert adequaat op non-verbale signalen en op uitingen. De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Begeleiden, Aandacht en begrip tonen

P5 Thuisbegeleider

Mbo-niveau

4

Typering van het beroep

Typerend voor de thuisbegeleider is dat ze solistisch werkt in complexe, multiprobleem zorgsituaties en zelfstandig samenwerkt met andere disciplines. Soms werkt ze in opdracht van een externe opdrachtgever, bijvoorbeeld de gemeente. Ze heeft een motiverende en activerende houding ten opzichte van de cliënt en naastbetrokkenen. Ze begeleidt de cliënt met respect voor zijn waarden en normen. Ze is betrouwbaar en in staat om haar eigen grenzen en die van anderen te bewaken. Ze is sociaal en communicatief vaardig, heeft doorzettingsvermogen en is flexibel. De thuisbegeleider richt zich met name op de hulpverlening aan de individuele cliënt en zijn directe omgeving. Zij biedt een vaak (tijds)intensieve, tijdelijke vorm van begeleiding gericht op empowerment van de cliënt, waarbij het dagelijks handelen en het functioneren van de cliënt (en naastbetrokkenen) centraal staat. Daarnaast doet zij aan signalering, preventie en stabiel houden van een bestaande situatie, dit is vaak langduriger van aard. Ook kan zij overbruggingszorg en terugvalpreventie bieden.

Beroepsvereisten

Nee

P5-K1 Bieden van specifieke ondersteuning in de thuisbegeleiding

Complexiteit

De thuisbegeleider beschikt over brede specialistische kennis en vaardigheden om ondersteuning* te bieden in complexe begeleidingssituaties en/of multiprobleemsituaties. Zij maakt gebruik van brede en specialistische kennis, zoals kennis van doelgroepen en psychologie, en combineert deze met specifieke vaardigheden zoals begeleidingsmethodieken en interventietechnieken. Zij combineert standaardwerkwijzen en ontwikkelt aangepaste of nieuwe werkwijzen voor uitvoerende en coördinerende taken. Hierdoor is ze in staat om in onverwachte en nieuwe situaties naar eigen inzicht adequaat te handelen en intensieve ondersteuning te bieden gericht op gedragsverandering en/of het vergroten van de zelfredzaamheid van de cliënt.
De thuisbegeleider werkt in complexe en onvoorspelbare situaties. Regelmatig wordt zij geconfronteerd met complexe, onvoorspelbare factoren en omstandigheden en meervoudige, complexe vragen. Haar beroepsdeskundigheid stelt haar in staat om in deze situaties zelfstandig of in samenwerking met anderen op een adequate wijze te handelen en problemen op te lossen of een oplossingsrichting te bedenken.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De thuisbegeleider zorgt zelfstandig voor een passend ondersteuningsplan dat ze samen met de cliënt en/of naastbetrokkenen opstelt. Zij biedt zelfstandig intensieve ondersteuning op het gebied van persoonlijke verzorging, wonen, huishouden, opvoeding, dagbesteding, vergroten van het netwerk en het voeren van de regie. Zij schakelt zelfstandig haar collega's of leidinggevende in bij bijzonderheden en problemen die haar verantwoordelijkheid en/of deskundigheid te boven gaan. Zij coördineert activiteiten en werkzaamheden en geeft begeleiding aan nieuwe collega's, stagiaires en vrijwilligers. Zij is verantwoordelijk voor haar eigen werkzaamheden en draagt gedeelde verantwoordelijkheid voor het resultaat van het werk van anderen, en voor de continuïteit en het resultaat van de hulpverlening.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:
- heeft brede kennis van psychische aandoeningen in relatie tot de sociale context
- heeft kennis van de belangrijkste paradigma’s in de (geschiedenis van de) gezondheidszorg en de betekenis daarvan voor de beroepsuitoefening
- heeft specialistische kennis van gedwongen hulpverlening bij opvoedingsproblemen
- heeft specialistische kennis van het begeleiden van cliënten bij veranderingsprocessen
- heeft specialistische kennis van het opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk
- heeft specialistische kennis van ketenzorg
- heeft specialistische kennis van motivatietechnieken
- kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven
- kan handelen volgens het branchespecifieke kwaliteitskader
- kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en -protocollen
- kan kennis van groepsdynamica toepassen

P5-K1 Bieden van specifieke ondersteuning in de thuisbegeleiding

- kan omgaan met protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken
- kan specialistische kennis van branchespecifieke methodieken toepassen
- kan specialistische kennis van groepsdynamica toepassen

P5-K1-W1 Maakt samen met de cliënt het ondersteuningsplan

Omschrijving

De thuisbegeleider ondersteunt de cliënt bij het omzetten van de begeleidingsvraag naar concrete doelen voor de korte en lange termijn. Ze begeleidt de cliënt bij het kiezen van de soort activiteiten en de vorm van begeleiding die bijdragen aan het bereiken van de doelstellingen. De thuisbegeleider zoekt samen met cliënt(systeem) naar de ideale verhouding voor de toekomst tussen formele hulp en ondersteuning vanuit de naastbetrokkenen van de cliënt. Zij maakt afspraken met de cliënt over het vastleggen van de activiteiten en vorm van begeleiding in het ondersteuningsplan. Ze schrijft samen met de cliënt het ondersteuningsplan en legt het plan zo nodig voor aan betrokken disciplines en naastbetrokkenen om tot een samenhangend en volledig pakket van ondersteuning te komen, waarin de regie duidelijk is geregeld. Zo nodig licht ze het plan toe, motiveert gemaakte keuzes en stelt ze het plan samen met de cliënt bij.

Resultaat

De cliënt kan zelf doelen en oplossingen formuleren.
Er is een professioneel ondersteuningsplan waar de cliënt en betrokken disciplines mee instemmen.

Gedrag

De thuisbegeleider:
- combineert effectief de gegevens uit verschillende bronnen tot bruikbare informatie;
- analyseert nauwkeurig de verkregen informatie over de cliënt;
- vertaalt doelbewust samen met de cliënt diens wensen en mogelijkheden naar concrete activiteiten die aansluiten bij zijn leeftijd, achtergrond en ontwikkelingsfase;
- is er actief op gericht om zoveel mogelijk aan de wensen, verwachtingen en behoeften van de cliënt te voldoen;
- verwerkt methodisch, duidelijk en kernachtig de informatie in het ondersteuningsplan;
- hanteert in het ondersteuningsplan correcte taal, spelling en grammatica.
De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Analyseren, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

P5-K1-W2 Biedt psychosociale ondersteuning

Omschrijving

De thuisbegeleider biedt psychosociale ondersteuning in complexe situaties gericht op het veranderen van gedrag en/of het vergroten van de zelfredzaamheid. Het dagelijks handelen en functioneren van de cliënt staan hierbij centraal. De thuisbegeleider stelt samen met de cliënt de doelen op waaraan gewerkt gaat worden. Zij bouwt een vertrouwensrelatie op met de cliënt en stemt de coaching af op de individuele problematiek. Door middel van intensieve gesprekken probeert zij de cliënt meer inzicht te geven in het eigen functioneren en de problematiek een plek te geven binnen het leven van alledag. De thuisbegeleider schept kansen en mogelijkheden voor de cliënt om zich te ontwikkelen en motiveert de cliënt doelen te bereiken en uitdagingen aan te gaan en geeft feedback op gedrag.

Resultaat

De thuisbegeleider heeft een vertrouwensrelatie opgebouwd met de cliënt. De cliënt heeft passende coaching op gedrag en/of zelfredzaamheid ontvangen.

Gedrag

De thuisbegeleider:
- stimuleert de cliënt gericht om over zijn mogelijkheden, wensen, behoeften en problemen te praten;
- luistert aandachtig als de cliënt iets naar voren brengen;
- schept passende kansen en mogelijkheden voor de cliënt om zich te ontwikkelen;
- activeert de cliënt adequaat om zijn best te doen, doelen te bereiken en uitdagingen aan te gaan;
- geeft de cliënt heldere, eerlijke en constructieve feedback;

P5-K1-W2 Biedt psychosociale ondersteuning

- gaat discreet om met gevoelige zaken en vertrouwelijke informatie;
- behandelt de cliënt onbevooroordeeld en rechtvaardig.
De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Aandacht en begrip tonen, Ethisch en integer handelen, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

P5-K1-W3 Ondersteunt de cliënt bij het voeren van de regie over zijn leven

Omschrijving

De thuisbegeleider ondersteunt de cliënt, alleen daar waar nodig, bij het voeren van de regie over zijn eigen leven. Zij maakt afspraken met de cliënt over wat hij zelf doet en waarvoor diensten van naastbetrokkenen en/of interne of externe deskundigen ingezet worden. Ze stemt haar werkwijze af op de cliënt door continu te schakelen van begeleidingsmethodieken en gesprekstechnieken. Zij verwijst de cliënt zo nodig door en/of brengt hem in contact met instanties, begeleiders en/of deskundigen om de gestelde doelen of diensten te realiseren. De thuisbegeleider treedt indien nodig op als aanspreekpunt voor de cliënt en derden. Zij informeert de cliënt over de geplande ondersteuning en gemaakte afspraken en koppelt informatie over de cliënt terug aan de betrokken begeleiders. Zij biedt indien nodig ondersteuning bij het organiseren of overdragen van de regie wanneer de cliënt daartoe zelf, tijdelijk of permanent, niet in staat is. Zij schakelt dan, waar mogelijk, naastbetrokkenen van de cliënt in om de regie te voeren. Zij bewaakt de kwaliteit en de continuïteit van de regie van de cliënt over zijn eigen leven.

Resultaat

De cliënt heeft passende ondersteuning ontvangen bij het voeren van de regie over zijn eigen leven en/of bij het organiseren of overdragen van de regie wanneer hij (gedeeltelijk of geheel) niet in staat is de regie zelf te voeren.

Gedrag

De thuisbegeleider:
- schept doelbewust kansen en mogelijkheden voor de cliënt om ander gedrag en andere vaardigheden te oefenen, uitdagingen aan te gaan en doelen te bereiken;
- maakt concrete afspraken met betrokkenen;
- voorziet betrokkenen tijdig van informatie en aanwijzingen;
- leidt met een deskundige en bevlogen uitstraling gesprekken en discussies in duidelijke banen, waarbij ze verschillende benaderingen tot elkaar brengt en onderhandelingstechnieken toepast;
- draagt relevante onderdelen van haar expertise op een duidelijke manier over aan betrokkenen;
- stimuleert de cliënt en andere betrokkenen doelbewust om in actie te komen om de cliënt zo veel mogelijk de regie over zijn eigen leven te kunnen laten voeren en andere betrokkenen de gewenste ondersteuning te kunnen bieden.

De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Begeleiden, Overtuigen en beïnvloeden, Vakdeskundigheid toepassen, Samenwerken en overleggen

P5-K1-W4 Stimuleert de cliënt het sociale netwerk te versterken

Omschrijving

De thuisbegeleider brengt samen met de cliënt het huidige sociale netwerk in kaart en bespreekt de wensen om het netwerk uit te breiden. Zij onderzoekt samen met de cliënt de mogelijkheden voor het leggen en versterken van contacten en maakt hierover afspraken. Zij geeft voorlichting, advies en instructie en zo nodig ondersteunt zij de cliënt bij het oefenen van ander gedrag en (sociale) vaardigheden. Zij motiveert en activeert de cliënt om uitdagingen aan te gaan en nieuwe contacten te leggen voor het versterken of uitbreiden van het huidige netwerk. Indien van toepassing betrekt zij de naastbetrokkenen bij het versterken van het sociale netwerk. Zij ondersteunt de cliënt bij het leggen van de contacten, zo nodig gaat de thuisbegeleider mee naar afspraken of bijeenkomsten.

Resultaat

De cliënt heeft passende begeleiding en ondersteuning ontvangen bij het versterken van zijn sociale netwerk.

Gedrag

De thuisbegeleider:
- geeft de cliënt opbouwende feedback op zijn gedrag en de wijze waarop hij zich opstelt ten opzichte van anderen;
- geeft duidelijke adviezen aan de cliënt m.b.t. de omgang met sociale media en internet;
- past de ondersteuning adequaat aan als dat nodig is vanwege de culturele en/of religieuze achtergrond van de

P5-K1-W4 Stimuleert de cliënt het sociale netwerk te versterken

cliënt.
De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Omgaan met verandering en aanpassen

P5-K1-W5 Ondersteunt en begeleidt de cliënt bij opvoeding

Omschrijving

De thuisbegeleider ondersteunt en begeleidt de cliënt bij de opvoeding van de kinderen. Zij geeft voorlichting, advies en instructie gericht op het dagelijks handelen en functioneren. Zij geeft o.a. (aanvullende) voorlichting op het gebied van opvoeden, de ontwikkelingsfase van het kind en omgaan met ziekten/handicaps. Ook biedt zij ondersteuning bij het stellen van grenzen, lastig gedrag, emotionele ontwikkeling, vertraging in ontwikkeling, gezondheid, lichamelijke opvoeding, enz. Samen met de cliënt brengt ze de opvoedingssituatie en de ervaren problemen in kaart. De thuisbegeleider neemt deel aan de dagelijkse bezigheden, observeert en bespreekt de interactie tussen gezinsleden. Ze houdt zich aan gemaakte afspraken. Door voorbeeldgedrag en coaching draagt de thuisbegeleider de cliënt handelings- en communicatiealternatieven aan met als doel dat het opvoedingsklimaat verbetert. Ook signaleert de thuisbegeleider of er onderliggende problemen of misstanden zijn en bespreekt deze met de cliënt. Zo nodig verwijst ze de cliënt door. Als de cliënt, kinderen of anderen vanwege de situatie gevaar dreigen te lopen, schakelt de thuisbegeleider bij voorkeur met toestemming van de cliënt derden in conform de meldcode.

Resultaat

De thuisbegeleider heeft passende begeleiding en ondersteuning gegeven bij de opvoeding van de kinderen. Misstanden en signalen van misstanden zijn besproken met de cliënt en zo nodig is de cliënt gestimuleerd om contact op te nemen met andere zorginstanties. Indien nodig zijn zonder toestemming van de cliënt derden ingeschakeld.

Gedrag

De thuisbegeleider:
- motiveert de cliënt gericht om doelen te bereiken en uitdagingen aan te gaan;
- stimuleert de cliënt om kritisch naar zijn eigen gedrag en de wijze waarop hij zijn kinderen opvoedt te kijken, mogelijke oplossingen te bedenken, alternatieven uit te proberen en moeilijkheden te overwinnen;
- luistert aandachtig als de cliënt iets naar voren brengt;
- stemt adequaat af op de gevoelens, meningen en gedachten van de cliënt;
- draagt de eigen kennis, expertise en vaardigheden met betrekking tot de opvoeding van kinderen op begrijpelijke wijze over;
- verzekert zich ervan dat de cliënt alles heeft begrepen;
- communiceert open en duidelijk over haar bedoelingen;
- past de pedagogische ondersteuning effectief aan op de culturele en/of religieuze achtergrond van de cliënt en naastbetrokkenen;
- gaat discreet om met diverse beperkingen, gevoelige zaken en vertrouwelijke informatie;
- zorgt dat haar gevoelens in moeilijke situaties geen negatief effect hebben op de cliënt, kinderen en naastbetrokkenen.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Aandacht en begrip tonen, Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen, Met druk en tegenslag omgaan, Omgaan met verandering en aanpassen

P5-K1-W6 Voert coördinerende taken uit

Omschrijving

De thuisbegeleider coördineert de werkzaamheden rond de cliënt. Zij maakt een planning en verdeelt de werkzaamheden. Zij draagt zorg voor randvoorwaarden en bepaalt de prioriteiten binnen de werkzaamheden. Zij zorgt voor procesbewaking. Zij deelt kennis en ervaring met collega's en naastbetrokkenen, en onderhoudt een actief netwerk van contacten binnen en buiten de organisatie. Met behulp van het netwerk zorgt zij voor een goede afstemming en samenwerking met deskundigen vanuit andere disciplines, continuïteit van de dienstverlening en ondersteuning bij de werkzaamheden.

Resultaat

De thuisbegeleider heeft de dienstverlening rond de cliënt zodanig georganiseerd en gecoördineerd dat kwaliteit, continuïteit en eenduidigheid gewaarborgd zijn.

P5-K1-W6 Voert coördinerende taken uit
Gedrag
De thuisbegeleider: - raadpleegt zo nodig tijdig collega's en andere deskundigen; - deelt tijdig haar kennis en ervaringen met betrokkenen; - zorgt voor een goede verdeling van taken door rekening te houden met capaciteit, middelen, heldere rolverdeling, evenwichtige verdeling van de werkbelasting en afstemming; - geeft heldere en relevante informatie aan betrokkenen; - signaleert tijdig mogelijke knelpunten en problemen zodat werkzaamheden kunnen worden afgerond binnen de beschikbare tijd; - monitort effectief de voortgang. De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Plannen en organiseren, Begeleiden, Aansturen

P5-K1-W7 Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers
Omschrijving
De thuisbegeleider werkt nieuwe collega's in en begeleidt studenten, stagiaires en/of vrijwilligers. Ze kiest in overleg een passende wijze van begeleiden. Zij instrueert, geeft aanwijzingen en adviezen en coacht hen. Ze geeft feedback op hun leeractiviteiten, beroepsmatig handelen en voortgang.
Resultaat
De thuisbegeleider heeft er door middel van passende begeleiding voor gezorgd dat de expertise van de nieuwe collega's, stagiair(e)s en/of vrijwilligers optimaal is ingezet.
Gedrag
De thuisbegeleider: - stimuleert actief nieuwe collega's, studenten en/of stagiaires om zich te ontwikkelen; - nodigt collega's, studenten, stagiaires en/of vrijwilligers actief uit tot het inbrengen van eigen opvattingen, ideeën en tot het stellen van vragen; - stemt de begeleiding doelbewust af op diversiteit; - maakt concrete afspraken; - geeft heldere instructies; - reageert adequaat op non-verbale signalen en op uitingen. De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Begeleiden, Aandacht en begrip tonen

P6 Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen

Mbo-niveau

4

Typering van het beroep

Typerend voor de persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen is dat zij cliënten van alle leeftijden ondersteunt met meervoudige problematiek. De cliënten hebben (tijdelijk of langdurig) ondersteuning nodig bij de dagelijkse bezigheden en/of het functioneren in de samenleving. Zij richt zich op het versterken van de eigen kracht van de cliënt, zelf- en samenredzaamheid, maatschappelijke participatie, rehabilitatie en/of preventie.
De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen heeft een ondernemende en innovatieve houding, zodat zij nieuwe ontwikkelingen signaleert en deze vertaalt naar nieuwe werkwijzen, producten en/of diensten. Zij is interpersoonlijk sensitief, cultuurbewust, creatief en treedt handelend op in uiteenlopende en onverwachte situaties. Zij is een toegankelijk en laagdrempelig aanspreekpunt en is samenwerkingsgericht. Ze gaat professioneel om met haar gevoelens bij weerstand, tegenslag en moeilijke situaties.

Beroepsvereisten

Nee

P6-K1 Bieden van ondersteuning aan specifieke doelgroepen

Complexiteit

De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen beschikt over brede en specialistische kennis en vaardigheden om ondersteuning te bieden bij het versterken van de eigen kracht van cliënten met complexe problematiek. Zij maakt gebruik van brede en specialistische kennis, zoals kennis van doelgroepen en psychopathologie, en combineert deze met specifieke vaardigheden zoals begeleidingsmethodieken en interventietechnieken. Door de combinatie van kennis en vaardigheden, het gebruik van standaardwerkwijzen en het ontwikkelen van aangepaste of nieuwe werkwijzen is ze in staat de ondersteuning te coördineren en aan te passen aan de vragen, behoeften en mogelijkheden van de cliënt in relatie tot diens context. Door haar kennis van contextuele- en systeembenadering is zij in staat de cliënt te coachen en indien van toepassing betrokkenen hierbij in te schakelen.
De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen werkt in complexe en onvoorspelbare situaties. Ze schakelt continu ten aanzien van begeleidingsmethodieken en gesprekstechnieken, afgestemd op de gemoedstoestand, behoeften en mogelijkheden van de cliënt. Dit doet een beroep op haar zelfstandig functioneren en op haar improvisatievermogen om onverwachte en nieuwe situaties naar eigen inzicht adequaat af te handelen. Bij calamiteiten of onregelmatigheden, bijvoorbeeld bij extreme agressie van cliënt of betrokkenen, moet ze snel verantwoorde keuzes maken.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen zorgt zelfstandig, in afstemming met de cliënt en/of betrokkenen, voor een passend ondersteuningsplan. Zij handelt zelfstandig op het gebied van persoonlijke verzorging, wonen en huishouden, activiteiten en versterken van de eigen kracht van de cliënt. Zij coördineert activiteiten en werkt integraal samen met betrokkenen en andere professionals. Voor de uitvoering van (bepaalde) activiteiten schakelt zij zo nodig zelfstandig anderen in. Zij coördineert activiteiten en werkzaamheden en geeft werkbegeleiding aan nieuwe collega's, stagiaires, cliënten en/of vrijwilligers.
Zij is verantwoordelijk voor haar eigen werkzaamheden en draagt gedeelde verantwoordelijkheid voor het resultaat van het werk van anderen.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:
- heeft brede kennis van organisatie en beleid
- heeft kennis van de belangrijkste paradigma's in de (geschiedenis van de) gezondheidszorg en de betekenis daarvan voor de beroepsuitoefening
- heeft specialistische kennis van contextuele- en systeembenadering
- heeft specialistische kennis van het begeleiden van cliënten bij veranderingsprocessen
- heeft specialistische kennis van het opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk
- heeft specialistische kennis van ketenzorg
- heeft specialistische kennis van motivatietechnieken
- kan branchespecifieke voorlichting, advies en instructie geven
- kan handelen volgens het branchespecifieke kwaliteitskader
- kan handelen volgens patiëntveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en -protocollen

P6-K1 Bieden van ondersteuning aan specifieke doelgroepen

- kan omgaan met protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken
- kan specialistische kennis van branchespecifieke methodieken toepassen
- kan specialistische kennis van groepsdynamica toepassen
- kan specialistische kennis van interventietechnieken toepassen
- kan zorgen voor een veilige omgeving

P6-K1-W1 Schrijft het ondersteuningsplan

Omschrijving

De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen analyseert de verzamelde informatie over de cliënt en selecteert de belangrijkste informatie. Ze consulteert collega's over mogelijke begeleidingsdoelen en -methodieken. Op basis van de verkregen informatie stelt ze samen met de cliënt de doelen voor de begeleiding vast en kiest ze het soort activiteiten en de vorm van begeleiding die bijdragen aan het bereiken van de doelstellingen. Op basis hiervan schrijft ze het ondersteuningsplan. Ze legt het ondersteuningsplan ter instemming voor aan de cliënt, betrokkenen en aan het (multidisciplinair) team. Ze licht het plan toe en onderbouwt gemaakte keuzes. Zo nodig stelt ze het plan bij. Zij koppelt bijgestelde informatie uit het ondersteuningsplan terug aan collega's.

Resultaat

Er is een ondersteuningsplan dat voldoet aan de professionele en wettelijke eisen.

Gedrag

De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen:
- combineert effectief gegevens uit verschillende bronnen tot relevante informatie;
- maakt duidelijk onderscheid in hoofd- en bijzaken;
- vraagt actief de mening van collega's, cliënt en, indien aanwezig, naastbetrokkenen over de invulling van het ondersteuningsplan;
- bouwt het ondersteuningsplan op een logische, gestructureerde wijze op;
- hanteert in het ondersteuningsplan correcte taal, spelling en grammatica.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Analyseren

P6-K1-W2 Begeleidt de cliënt bij het versterken van de eigen kracht

Omschrijving

De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen biedt de cliënt ondersteuning bij het leren omgaan met zijn situatie en het versterken van de eigen kracht. Zij ondersteunt, motiveert en stimuleert de cliënt. Zij maakt afspraken met de cliënt over wat hij zelf doet en waarvoor betrokkenen en/of interne of externe deskundigen ingezet worden. Zij motiveert de cliënt om zijn doelen te bereiken en helpt hem hier zo nodig bij. Zij kent en interpreteert het gedrag van de cliënt, zodat zij hem kan helpen bij het omgaan met problemen, gedachten en gevoelens. Zo nodig stimuleert zij gedragsverandering, reguleert zij het gedrag en biedt zij begeleiding gericht op preventie. Zij respecteert de eigenheid van de cliënt en stemt haar begeleidingsmethodieken en gesprekstechnieken op hem af. Ze rapporteert informatie over de cliënt, zodat ook voor anderen helder is hoe het met de cliënt gaat.

Resultaat

De cliënt heeft passende begeleiding ontvangen bij het versterken van zijn eigen kracht.

Gedrag

De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen:
- stimuleert de cliënt om over zijn mogelijkheden, wensen, behoeften en problemen te praten;
- luistert aandachtig als de cliënt iets naar voren brengen;
- schept passende kansen en mogelijkheden voor de cliënt om zich te ontwikkelen;
- geeft de cliënt heldere, eerlijke en constructieve feedback;
- behandelt de cliënt onbevooroordeeld en rechtvaardig.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Aandacht en begrip tonen, Ethisch en integer handelen

P6-K1-W3 Ondersteunt de cliënt bij maatschappelijke participatie

Omschrijving

De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen ondersteunt de cliënt bij het ontwikkelen van vaardigheden die nodig zijn voor het onderhouden en versterken van zijn sociale netwerk en het functioneren in de maatschappij. Zij geeft de cliënt informatie en advies en stimuleert hem om contact te houden of te leggen met naastbetrokkenen. Zo nodig ondersteunt zij de cliënt en, indien aanwezig, naastbetrokkenen bij het omgaan met het levenseinde, verlies en/of rouw.

Resultaat

De cliënt is ondersteund bij het versterken van zijn sociale netwerk en het ontwikkelen van vaardigheden die nodig zijn voor maatschappelijke participatie.

Gedrag

De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen:
- schept doelbewust kansen en mogelijkheden voor de cliënt om ander gedrag en vaardigheden te oefenen, doelen te bereiken en uitdagingen aan te gaan;
- stimuleert de cliënt gericht om te praten over zijn mogelijkheden, wensen, behoeften en problemen op het gebied van maatschappelijke participatie;
- geeft duidelijke adviezen aan de cliënt m.b.t. de omgang met sociale media en internet;
- geeft de cliënt opbouwende feedback op zijn gedrag en de wijze waarop hij zich opstelt ten opzichte van anderen;
- past de ondersteuning adequaat aan als dit nodig is vanwege de culturele en/of religieuze achtergrond van de cliënt.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Omgaan met verandering en aanpassen, Aandacht en begrip tonen, Ethisch en integer handelen

P6-K1-W4 Betrekt en ondersteunt naastbetrokkenen

Omschrijving

De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen bouwt een samenwerkingsrelatie op met naastbetrokkenen. Zij betrekt hen bij de ondersteuning van de cliënt, rekening houdend met de cliënt en de ondersteuning waar naastbetrokkenen behoefte aan hebben. Zij informeert hen over de situatie van de cliënt en stimuleert hen om betrokken te zijn en blijven bij de cliënt. Zij verwijst naar relevante informatiebronnen en naar relevante voorzieningen. Indien van toepassing maakt ze afspraken over de (gewenste) verdeling van werkzaamheden. Ze let op tekenen van overbelasting en bespreekt deze.

Resultaat

De relatie tussen de cliënt en naastbetrokkenen is optimaal versterkt en naastbetrokkenen zijn toegerust om een rol te kunnen spelen in de ondersteuning van de cliënt.

Gedrag

De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen:
- legt actief contact met naastbetrokken;
- is erop gericht de doelen, activiteiten en vorm van begeleiding zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de mogelijkheden, wensen, behoeften en verwachtingen van de cliënt en naastbetrokkenen;
- motiveert de cliënt en naastbetrokkenen doelbewust om hun best te doen, doelen te bereiken en uitdagingen aan te gaan;
- past gedrag en omgangsvormen adequaat aan op naastbetrokkenen;
- gaat discreet om met gevoelige zaken en vertrouwelijke informatie.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Omgaan met verandering en aanpassen, Relaties bouwen en netwerken, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Ethisch en integer handelen

P6-K1-W5 Voert coördinerende taken uit

Omschrijving

De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen voert coördinerende taken uit. Zij maakt een planning en verdeelt de werkzaamheden. Zij deelt kennis en ervaring met collega's en deskundigen, en werkt integraal samen met betrokkenen en andere professionals. Ze neemt deel aan voor de afstemming relevante overlegvormen. Zij zorgt voor een goede afstemming met deskundigen vanuit andere disciplines, continuïteit van de dienstverlening en

P6-K1-W5 Voert coördinerende taken uit
ondersteuning bij de werkzaamheden. Met de uitgewisselde informatie vormt zij een compleet beeld van de zorg-/dienstverlening. Zij past haar aanpak aan als blijkt dat dit nodig is. Daarnaast bespreekt zij eventuele knelpunten in de werkzaamheden met betrokkenen en zoekt naar mogelijkheden deze op te lossen.
Resultaat
De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen heeft de dienstverlening zodanig georganiseerd en gecoördineerd dat de kwaliteit, continuïteit en eenduidigheid bij collega's en in de zorg-/dienstverlening zo veel mogelijk gewaarborgd zijn.
Gedrag
De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen: - raadpleegt tijdig en regelmatig collega's en andere deskundigen; - deelt proactief haar kennis en ervaringen met collega's en andere deskundigen; - zorgt voor een effectieve verdeling van taken door rekening te houden met capaciteit, middelen, heldere rolverdeling, evenwichtige verdeling van de werkbelasting en afstemming; - geeft heldere en relevante informatie/ instructies; - geeft opbouwende feedback op het functioneren van anderen; - signaleert tijdig mogelijke problemen zodat werkzaamheden kunnen worden afgerond binnen de beschikbare tijd; - monitort effectief de voortgang. De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Begeleiden, Samenwerken en overleggen, Plannen en organiseren

P6-K1-W6 Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers
Omschrijving
De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen werkt nieuwe collega's in en begeleidt studenten, stagiaires en/of vrijwilligers. Ze kiest in overleg een passende wijze van begeleiden. Zij instrueert, geeft aanwijzingen en adviezen en coacht hen. Ze geeft feedback op hun leeractiviteiten, beroepsmatig handelen en voortgang.
Resultaat
De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen heeft er door middel van passende begeleiding voor gezorgd dat de expertise van de nieuwe collega's, stagiair(e)s en/of vrijwilligers optimaal is ingezet.
Gedrag
De persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen: - stimuleert actief nieuwe collega's, studenten en/of stagiaires om zich te ontwikkelen; - nodigt collega's, studenten, stagiaires en/of vrijwilligers actief uit tot het inbrengen van eigen opvattingen, ideeën en tot het stellen van vragen; - stemt de begeleiding doelbewust af op diversiteit; - maakt concrete afspraken over te behalen leerdoelen en resultaten; - geeft heldere instructies; - reageert adequaat op non-verbale signalen en op uitingen. De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Begeleiden, Aandacht en begrip tonen